

FOR 2002-06-26 nr 922: Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff

DATO:	FOR-2002-06-26-922
DEPARTEMENT:	JD (Justis- og politidepartementet)
AVD/DIR:	DSB, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
PUBLISERT:	I 2002 hefte 10
IKRAFTTREDELSE:	2002-07-01
SIST-ENDRET:	FOR-2010-01-04-5
ENDRER:	FOR-1977-03-22-1 , FOR-1991-11-12-732 , FOR-1994-12-20-1191 , FOR-1999-12-16-1471
GJELDER FOR:	Norge
HJEMMEL:	LOV-2002-06-14-20-§5 , LOV-2002-06-14-20-§6 , LOV-2002-06-14-20-§19a , LOV-2002-06-14-20-§20 , LOV-2002-06-14-20-§22 , LOV-2002-06-14-20-§25 , LOV-2002-06-14-20-§26 , LOV-2002-06-14-20-§27 , LOV-2002-06-14-20-§28 , LOV-2002-06-14-20-§43 , FOR-2003-09-01-1161
SYS-KODE:	BG11, D02
NÆRINGSKODE:	35291, 6123, 6299, 71, 9129
KUNNGJORT:	23.08.2002
RETTET:	19.11.2003 (§ 10-4 andre ledd)
KORTTITTEL:	Forskrift om eksplosjonsfarlig stoff

INNHold

Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

- § 1-1. Formål
- § 1-2. Saklig virkeområde
- § 1-3. Definisjoner

Kapittel 2. Almennelige bestemmelser

- § 2-1. Plikt til å forebygge fare for brann eller eksplosjon mv.
- § 2-2. Krav til virksomheter
- § 2-3. Forbud mot røyking og bruk av åpen ild.
- § 2-4. Forbud mot håndtering av eksplosiv vare
- § 2-5. Krav til kvalifikasjoner, skikkethet og alder
- § 2-6. Dokumentasjon
- § 2-7. Godkjenning
- § 2-8. Krav til merking og bruksanvisning
- § 2-9. Krav til emballasje
- § 2-10. Håndtering av pyrotekniske artikler og gjenstander
- § 2-11. Søknad - krav om dokumentasjon
- § 2-12. Varigheten av tillatelse og godkjenning

Kapittel 3. Markedsføring og kontroll

- § 3-1. Virkeområde for dette kapitlet
- § 3-2. Grunnleggende sikkerhetskrav
- § 3-3. Markedsføring

- § 3-4. Metoder for samsvarsvurdering og attestering
- § 3-5. CE-merking
- § 3-6. Forholdet til andre grunnleggende krav i EU-direktiver

Kapittel 4. Overføringer

- § 4-1. Virkeområdet for dette kapittelet
- § 4-2. Overføring av eksplosive varer
- § 4-3. Overføring av ammunisjon
- § 4-4. Krav til foretak på eksplosivområdet

Kapittel 5. Innførsel

- § 5-1. Innførselstillatelse
- § 5-2. Hvem kan innføre
- § 5-3. Kvalifikasjonskrav
- § 5-4. Krav til kvalitetskontroll mv.
- § 5-5. Retur av varer

Kapittel 6. Tilvirking

- § 6-1. Tillatelse til tilvirking
- § 6-2. Tilvirking uten særskilt tillatelse
- § 6-3. Rom, bygning eller anlegg
- § 6-4. Beliggenheten av tilvirningssted
- § 6-5. Fremgangsmåte og formål

Kapittel 7. Oppbevaring

- § 7-1. Tillatelse til oppbevaring
- § 7-2. Arealmessige begrensninger og sikringstiltak
- § 7-3. Plassering av rom, bygning eller innretning
- § 7-4. Bygningstekniske forhold
- § 7-5. Elektriske installasjoner
- § 7-6. Merking
- § 7-7. Generelle krav til sikker drift
- § 7-8. Føring av oversikt over beholdning
- § 7-9. Samlagring av eksplosiv vare
- § 7-10. Defekt/kassert eksplosiv vare
- § 7-11. Fysiske endringer
- § 7-12. Varslings- og underretningsplikt
- § 7-13. Opphør/avvikling

Kapittel 8. Erverv

- § 8-1. Ervervstillatelse - samt unntak
- § 8-2. Tillatelse til erverv av eksplosiv vare
- § 8-3. (Opphevet ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.) ...
- § 8-4. (Opphevet ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.) ...

Kapittel 9. Handel

- § 9-1. Krav om tillatelse - samt unntak
- § 9-2. Hvem gir tillatelse til handel
- § 9-3. Tillatelse til handel med pyroteknisk vare
- § 9-4. Handel med fyrverkeri klasse II og III
- § 9-5. Krav til handelslokale
- § 9-6. Person- og kompetansekrav
- § 9-7. Føring av protokoll

Kapittel 10. Felles bestemmelser om bruk av eksplosiv vare

- § 10-1. Generelle krav til bruk
- § 10-2. Avvik, uhell og ulykker

Kapittel 11. Bergsprengning

- § 11-1. Bergsprengning
- § 11-2. Sertifikat som bergsprengningsleder
- § 11-3. Sertifikat som bergsprenger
- § 11-4. Gyldigheten av sertifikatene
- § 11-5. Virksomhet som utfører bergsprengningsarbeid
- § 11-6. Virksomhet som får utført bergsprengningsarbeid
- § 11-7. Bergsprengningsleders oppgaver
- § 11-8. Bergsprengers oppgaver
- § 11-9. Krav til boring
- § 11-10. Vern mot skade på omgivelsene ved bergsprengning
- § 11-11. Informasjon og varslings
- § 11-12. Lading og sprengning ved bergsprengning
- § 11-13. Forsager - eksplosiv vare som ikke har gått av som planlagt
- § 11-14. Midlertidig plassering og flytting av eksplosiv vare på brukerstedet

Kapittel 12. Teknisk sprengning, steinsprekking og saluttering

- § 12-1. Teknisk sprengning
- § 12-2. Teknisk sprengningskyndig
- § 12-3. Plikt til å ivareta sikkerheten ved teknisk sprengning
- § 12-4. Krav til den som skal utføre steinsprekking
- § 12-5. Krav til den som overlater utstyr for steinsprekking til andre
- § 12-6. Krav til den som skal saluttere
- § 12-7. Plikt til å ivareta sikkerheten ved saluttering

Kapittel 13. Bruk av profesjonelt fyrverkeri

- § 13-1. Krav til bruk av pyrotekniske sceneeffekter og display-fyrverkeri
- § 13-2. Plikt til å ivareta sikkerheten ved bruk av pyrotekniske sceneeffekter og display-fyrverkeri

Kapittel 14. Felles bestemmelser om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-stater

- § 14-1. Kvalifikasjoner ved midlertidig tjenesteytelse i Norge
- § 14-2. Krav til dokumentasjon og melding ved midlertidig tjenesteytelse
- § 14-3. Saksbehandling og kontroll av kvalifikasjoner ved midlertidig tjenesteytelse
- § 14-4. Sertifikat som bergsprenger, bergsprengningsleder, teknisk sprengningskyndig, profesjonell pyrotekniker eller scenepyrotekniker på grunnlag av kvalifikasjonsbevis
- § 14-5. Prøveperiode eller egnethetstest ved søknad om sertifikat
- § 14-6. Språkkrav for innehaver av sertifikat
- § 14-7. Dokumentasjon ved søknad om sertifikat
- § 14-8. Saksbehandling ved søknad om sertifikat
- § 14-9. Utstedelse av bekreftelse til bruk i annen EØS-stat
- § 14-10. Administrativt samarbeid med andre EØS-stater

Kapittel 15. Id-merking og sporing av eksplosiv vare

- § 15-1. Virkeområdet for dette kapitlet
- § 15-2. Unik id-merking
- § 15-3. Id-merket
- § 15-4. Eksplosiver i patroner og sekker
- § 15-5. Tokomponent eksplosiver
- § 15-6. Fenghetter og tennrør
- § 15-7. Elektriske, ikke-elektriske og elektroniske tennere
- § 15-8. Primere og boosterladninger
- § 15-9. Detonerende lunter og sikkerhetslunter

§ 15-10. Kanner og tønner med eksplosiver

§ 15-11. Kopier av original etikett

§ 15-12. Datainnsamling og oversikt

Kapittel 16. Innsamling, mottak og tilintetgjøring

§ 16-1. Skadede eksplosiver

§ 16-2. Produsent, importør og forhandlers plikter

§ 16-3. Privates plikter

§ 16-4. Ikke godkjente og klassifiserte eksplosive varer

§ 16-5. Krav til person som samler inn/mottar eksplosive varer for tilintetgjøring og til oppbevaringssted

§ 16-6. Krav til person, sted, lokaler og utstyr for tilintetgjøring

§ 16-7. Føring av oversikt over beholdning

§ 16-8. Forholdet til eksisterende tillatelser

Kapittel 17. Avsluttende bestemmelser

§ 17-1. Tilsynsmyndighet

§ 17-2. Kursadministrator, kursarrangør og eksamensadministrator

§ 17-3. Fravik

§ 17-4. Klage

§ 17-5. Reaksjonsmidler

§ 17-6. Ikrafttredelse

§ 17-7. Overgangsbestemmelser

Vedlegg I. Grunnleggende sikkerhetskrav

Vedlegg II.

Vedlegg III. Minstekriterier som det skal tas hensyn til ved utpeking av tekniske kontrollorganer

Vedlegg IV. Merking om samsvar

Vedlegg V. Artikler, som i henhold til FNs rekommandasjoner for transport av farlig gods betraktes som pyrotekniske artikler eller ammunisjon

Vedlegg VI. Artikler hvor det må nærmere fastsettes om de er pyrotekniske artikler eller eksplosiver

Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff

Hjemmel: Fastsatt av Direktoratet for brann- og elsikkerhet (nå Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) 26. juni 2002 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 5, § 6, § 19a, § 20, § 22, § 25, § 26, § 27, § 28 og § 43 bokstav a og b, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg VII nr. 1 (direktiv 2008/43/EF og direktiv 2005/36/EF endret ved direktiv 2006/100/EF), nr. 1a (direktiv 92/51/EØF), vedlegg II kap. XXIX nr. 1 (direktiv 93/15/EØF), nr. 2 (vedtak 2004/388/EF) og nr. 3. (direktiv 2004/57/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 23 feb 2004 nr. 454, 15 des 2005 nr. 1488, 23 juni 2006 nr. 699, 15 okt 2008 nr. 1114, 4 jan 2010 nr. 5.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre at enhver håndtering av eksplosjonsfarlig stoff skjer på en slik måte at risikoen for brann, eksplosjon, uhell og ulykker er redusert til et nivå som med rimelighet kan oppnås.

§ 1-2. Saklig virkeområde

Forskriften regulerer enhver håndtering av eksplosjonsfarlig stoff slik som tilvirking, markedsføring og kontroll, oppbevaring, transport, lasting, lossing, erverv, handel, innførsel, utførsel, overføring, bruk og tilintetgjøring.

Forskriften gjelder for lasting og lossing samt stasjonær oppbevaring på norske skip.

Annen håndtering av eksplosjonsfarlig stoff om bord på skip, som faller inn under lov av 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed, er unntatt.

Eksplosjonsfarlige stoffer som er bestemt for eller som tilhører Forsvaret er unntatt fra forskriften. Politiet er ved bruk av eksplosiv vare unntatt fra kompetansekravene i kapittel 10, 11, 12 og 13 og krav om id-merking og sporing i kapittel 15.

Vedleggene til forskriften er å anse som en integrert del av forskriften.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 1-3. Definisjoner

I forskriften skal følgende uttrykk forstås slik:

Akseptkriterier: Kriterier basert på forskrifter, standarder, erfaringer og/eller teoretisk kunnskap som legges til grunn for beslutninger om akseptabel risiko. Akseptkriterier kan uttrykkes med ord eller være tallfestet.

Bergsprengning: Bruk av eksplosjonsfarlig stoff i berg/fjell og annet materiale, over og under jord, for å fragmentere, drive ut eller knuse masse, samt demolering av byggverk eller faste installasjoner som kan medføre risiko for liv, helse eller materielle verdier.

Eksplosjonsfarlig stoff: Fast, flytende eller gassformig stoff, stoffblanding samt stoff som forekommer i kombinasjon av slike tilstander, som i kraft av sine egenskaper lett vil kunne forårsake eksplosjon ved støt, gnidning, eller ved kontakt med tennkilder eller andre stoffer.

Eksplosiv vare: Eksplosjonsfarlig stoff som helt eller delvis består av eller inneholder slikt emne at varen kan eksplodere eller forbrenne på eksplosjonsartet måte, inndelt i følgende hovedslag:

- a) sprengstoff, slik som nitroglyserin, nitriocellulose, trinitrotoluen, hexogen, dynamitt og nitratsprengstoff,
- b) krutt, slik som røksvakt krutt og svartkrutt,
- c) tennmidler av enhver art som brukes i samband med andre eksplosiver unntatt tennmidler som faller inn under hovedslaget ammunisjon,
- d) ammunisjon, slik som patroner bestående av prosjektil, hylse, drivladning og tennmiddel, hylser av enhver art forsynt med ladning eller tennmiddel, prosjektiler forsynt med ladning, sporlys eller tennmiddel, håndgranater, bomber, raketter og miner samt lys-, brann- og røkbokser,
- e) pyroteknisk vare, slik som fyrverkeri, fyrstikker og lys-, røk- og brannsatser eller andre pyrotekniske satser.

Faregruppe: Eksplosiver klassifisert etter farlighetsgrad i henhold til FN's rekommandasjoner om transport av farlig gods i følgende faregrupper:

- 1.1 Stoffer og gjenstander som innebærer fare for masseeksplosjon (en masseeksplosjon er en eksplosjon som nærmest momentant omfatter nesten hele beholdningen).

- 1.2 Stoffer og gjenstander uten masseeksplosjonsrisiko, men med fare for utkast.
- 1.3 Stoffer og gjenstander uten masseeksplosjonsrisiko, men som innebærer brannrisiko samt en mindre sprengningsfare og/eller en mindre fare for utkast og som
 - a) i tilfelle brann kan gi betydelig strålevarme; eller
 - b) når brannen skjer etappevis, gir mindre eksplosjoner og/eller utkast.
- 1.4 Stoffer og gjenstander som bare innebærer ubetydelig fare dersom de blir utsatt for tenning eller initiering. Virkningen er vesentlig begrenset til kolliet, og det ventes ikke utkast av nevneverdig størrelse eller i nevneverdig avstand. En utvendig brann må ikke kunne føre til at nesten hele innholdet i kolliet eksploderer nærmest momentant.
- 1.5 Meget ufølsomme stoffer, som kan forårsake massedetonasjon, men som er så ufølsomme at det er meget liten sannsynlighet for tenning eller overgang fra brann til eksplosjon under normale forhold.
- 1.6 Ekstremt ufølsomme gjenstander uten fare for massedetonasjon. Gjenstandene inneholder kun meget ufølsomme eksplosivstoffer og viser en neglisjerbar sannsynlighet for utilsiktet tenning eller detonasjonsoverføring.

Forenlige eksplosive varer: Eksplosive varer som i henhold til FNs rekommandasjoner om transport av farlig gods, kan transporteres eller oppbevares sammen uten at risikoen for ulykker øker.

Foretak på eksplosivområdet: Enhver fysisk eller juridisk person som har bevilning/lisens eller tillatelse til å fremstille, oppbevare, bruke, overføre eller handle med eksplosive varer.

Forsager: Eksplosiv vare som ikke er omsatt ved avfyring.

Fyrverkeri: Inndeles i følgende klasser etter risikonivå:

- a) Klasse I a: Kruttlapper, knall Bon-Bon etc.
- b) Klasse I b: Bordbomber, Party-Poppers, stjerneskudd etc.
- c) Klasse II: Markfyrverkeri samt mindre romerske lys, soler og annet fyrverkeri med begrenset fareområde.
- d) Klasse III: Raketter, luftbomber, ildbeger og større romerske lys og bombebatterier etc.
- e) Klasse IV: Profesjonelt Display-fyrverkeri.

Harmonisert standard: En europeisk standard som er vedtatt av CEN, CENELEC eller ETSI i overensstemmelse med et mandat fra EU-kommisjonen og EFTA og som er offentliggjort i De Europeiske Fællesskaps Tidende.

Kjøpesenter: Flere butikker under samme tak med felles rømningsveier eller annet innendørs fellesareal.

Konsekvens: Mulig følge av en uønsket hendelse. Konsekvenser kan uttrykkes med ord eller som en tallverdi for omfanget av skader på mennesker, miljø eller materielle verdier.

Markedsføring: Enhver første levering av eksplosive varer som omfattes av denne forskrift mot betaling eller vederlagsfritt, med sikte på distribusjon og/eller bruk.

NEI: Netto eksplosivinnhold.

Oppbevaring: Oppbevaring av permanent karakter eller i et nærmere fastsatt tidsrom på samme sted.

Overføring: Enhver fysisk flytting av eksplosive varer innenfor EØS-området unntatt flytting innenfor ett og samme anlegg.

Overføringstillatelse: Den beslutning som treffes med hensyn til den planlagte overføring av eksplosive varer innenfor EØS-området.

Risiko: Uttrykk for den fare som uønskede hendelser representerer for mennesker, miljø eller materielle verdier. Risikoen uttrykkes ved sannsynligheten for og konsekvensene av de uønskede hendelsene.

Risikoanalyse: Systematisk fremgangsmåte for å beskrive og/eller beregne risiko. Risikoanalysen utføres ved kartlegging av uønskede hendelser, og årsaker til og konsekvenser av disse.

Salveplan: Skriftlig plan som beskriver boring, lading, tenning og dekking av den enkelte salve for å ivareta sikkerheten i samsvar med sprengningsplanen.

Sprengningsplan: Skriftlig plan for hvordan sikkerheten skal ivaretas i forbindelse med sprengning på et bestemt område.

Steinsprekking: Bruk av teknisk innretning som ved hjelp av krutt eller pyroteknisk ladning sprekker og deler berg eller annet materiale.

Særlig sprengningskyndig: Innehaver av særskilt godkjenning gitt av sentral tilsynsmyndighet knyttet til konkrete oppdrag.

Teknisk kontrollorgan: Organ som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurdering og -attestering i henhold til EØS-avtalen.

Teknisk sprengning: Annen sprengning enn bergsprengning, slik som sprengning ved smelteverk, seismikksprengning, bruk av sprengstoff ved skjøting av linjer eller kutting av trær, undervannsprengning samt demolering av byggverk eller faste installasjoner som ikke kan medføre risiko for liv, helse eller materielle verdier.

Tilvirking: Enhver fremgangsmåte hvorved eksplosiv vare blir fremstilt eller bearbeidet. Som tilvirking regnes ikke klargjøring av ammunisjon, montering av tennmidler eller liknende handling som etter anerkjent praksis i alminnelighet blir foretatt i samband med bruken av varen.

Transport: Enhver flytting av eksplosjonsfarlig stoff fra et sted til et annet når stedene ikke ligger på samme eiendom eller på eiendommer som grenser til hverandre. Flytting av eksplosjonsfarlig stoff på ferdselsåre som er åpen for alminnelig ferdsel regnes alltid som transport.

Våpenhandler: Enhver fysisk eller juridisk person hvis yrke helt eller delvis består i å fremstille, handle med, bytte, leie ut, reparere eller bygge om skytevåpen og ammunisjon.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006), 15 okt 2008 nr. 1114, 4 jan 2010 nr. 5.

Kapittel 2. Alminnelige bestemmelser

§ 2-1. Plikt til å forebygge fare for brann eller eksplosjon mv.

Enhver som har befatning med eksplosjonsfarlige stoffer skal vise aktsomhet og foreta det som er nødvendig for at fare for brann eller eksplosjon forebygges og for å hindre at stoffet kommer på avveie eller i urette hender.

Den som innehar tillatelse til håndtering av eksplosiv vare skal sørge for at håndteringen til enhver tid foregår på en sikkerhetsmessig og forsvarlig måte.

Ved tilvirking, oppbevaring av større mengder og handel med eksplosiv vare skal det utpekes en

§ 2-7. Godkjenning

Det er ikke tillatt å eie eller inneha eksplosiv vare som ikke er godkjent av sentral tilsynsmyndighet, eller av den sentral tilsynsmyndighet bestemmer.

Privat sakkyndig som har fått delegert myndighet etter første ledd kan ta betaling til dekning av utgifter forbundet med de delegerte oppgaver.

Maskin, apparat, beholder eller annen innretning som er bestemt for håndtering av eksplosiv vare, skal være godkjent av sentral tilsynsmyndighet før innretningen markedsføres eller brukes.

Eksplosiv vare og maskiner m.m. som nevnt i første og andre ledd underlagt godkjenningsplikt og som er produsert og kontrollert i overensstemmelse med regelverk som Norge gjennom internasjonal avtale er forpliktet til å følge, anses godkjent i henhold til forskriften.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 23 feb 2004 nr. 454 (i kraft 1 mars 2004), 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 2-6).

§ 2-8. Krav til merking og bruksanvisning

Ytteremballasjen på eksplosiv vare skal være tydelig merket med varens riktige tekniske betegnelse og handelsnavn, samt varselmerke og identifikasjonsnummer. Varens faregruppe, forenlighetsgruppe og eventuelle transportklasse skal også stå på varselmerket.

Nettovekt eksplosiv vare og bruttovekt inklusiv emballasje skal angis på ytteremballasjen.

Merking om fare og varseltekst skal stå samlet og skal skille seg klart ut fra annen merking eller tekst på ytteremballasjen.

Merking som nevnt i første og annet ledd skal også påføres inneremballasjen dersom dette er nødvendig for å forebygge fare.

Bruksanvisning skal følge varen.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 2-7).

§ 2-9. Krav til emballasje

Emballasjen til eksplosiv vare skal være av slik styrke at den bevarer innholdet og er i stand til å motstå de påkjenninger som kan tenkes å oppstå under normal håndtering.

Materialer og utførelse skal velges slik at enhver innvendig overflate som den eksplosive varen kan komme i berøring med, ikke kan påvirke varen på en slik måte at det oppstår fare for brann eller eksplosjon.

Pakkingen skal være slik at innholdet ikke kan bevege seg på en slik måte at det oppstår fare for brann eller eksplosjon.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 2-8).

§ 2-10. Håndtering av pyrotekniske artikler og gjenstander

Pyrotekniske artikler og gjenstander skal brukes til det formål de er bestemt for og i samsvar med den bruksanvisning som skal følge varen.

Håndtering av fyrverkeri klasse IV, raketter klasse II og III samt pyroteknisk vare som kan forveksles med leketøy er ikke tillatt for forbrukere.

Plass for avfyring av fyrverkeri skal velges slik at det ikke oppstår skade på liv, helse, miljø og materielle verdier.

Oppsetting og avfyring av fyrverkeri klasse II, III og IV, illuminasjon med fakler o.l. må ikke finne sted i tettbebyggelse eller nær tørr skog eller andre brannfarlige omgivelser uten tillatelse fra leder av brannvesenet.

Ikke avfyrt fyrverkeri skal beskyttes mot utilsiktet antenning.

Nødvendig slokningsutstyr skal holdes i beredskap.

0 Endret ved forskrifter 15 okt 2008 nr. 1114, 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 2-9).

§ 2-11. Søknad - krav om dokumentasjon

Den som søker om godkjenning eller tillatelse i henhold til forskriften skal gi tilsynsmyndigheten de opplysninger samt fremlegge den dokumentasjon og risikoanalyser, som er nødvendig for å vurdere om godkjenning eller tillatelse skal gis.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5. (tidligere § 2-10).

§ 2-12. Varigheten av tillatelse og godkjenning

Tillatelse og godkjenning gis skriftlig og gjelder inntil videre dersom varigheten ikke er særskilt fastsatt.

Når det etter forskriften blir gitt en tillatelse eller godkjenning kan det fastsettes særlige vilkår for å forebygge fare for brann eller eksplosjon eller for at varen kommer på avveie eller i urette hender.

En tillatelse faller bort dersom den ikke nyttes innen fristen eller to år fra den dagen tillatelsen ble gitt, dersom det ikke er satt noen særskilt frist.

Innehaver av tillatelsen skal sende melding til den myndighet som ga tillatelsen dersom tillatelsen ikke lenger nyttes. Tillatelse som ikke nyttes faller bort to år etter opphøret dersom ikke noe annet er fastsatt i tillatelsen.

En tillatelse kan tilbakekalles:

- a. når det er gitt uriktige eller mangelfulle opplysninger av vesentlig betydning for tillatelsen,
- b. når de vilkår som gjelder for tillatelsen ikke blir overholdt,
- c. når den blir nyttet på en måte som er i strid med lov, forskrift eller lovlig fattede vedtak,
- d. dersom det er grunn til å frykte at eksplosiv vare kan bli misbrukt av innehaveren,
- e. når forhold av sikkerhetsmessig betydning på stedet har endret seg vesentlig etter at tillatelsen ble gitt,
- f. når de sikkerhetsmessige krav som ble stilt da tillatelsen ble gitt på noe vesentlig punkt ikke lenger anses for å svare til de krav som bør stilles.

En godkjenning kan tilbakekalles på samme vilkår som nevnt i femte ledd. Typegodkjenning kan dessuten tilbakekalles dersom typegodkjent produkt ikke blir utført i samsvar med godkjenningen.

Er innehaver av tillatelse eller godkjenning avgått ved døden eller gått konkurs kan dødsboet eller konkursboet utøve virksomheten inntil ett år fra dødsfallet eller konkursens åpning, dersom ikke kortere varighet er særskilt fastsatt. Boet skal sende tilsynsmyndigheten melding om at det vil fortsette virksomheten innen en måned fra dødsfallet eller konkursens åpning og plikter å følge de regler som gjelder for virksomheten.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 2-11).

Kapittel 3. Markedsføring og kontroll

Bestemmelsene i dette kapitlet gjennomfører de tekniske bestemmelsene i direktiv 93/15/EØF av 5. april 1993 om harmonisering av bestemmelsene om markedsføring og kontroll med eksplosive varer til sivil bruk.

§ 3-1. Virkeområde for dette kapitlet

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for markedsføring og kontroll av eksplosive varer unntatt:

- a. eksplosive varer som benyttes umiddelbart på tilvirningsstedet,
- b. eksplosive varer som anvendes som del av sikkerhetsstyr i motorkjøretøy,
- c. pyroteknisk vare listet opp i vedlegg V eller som faller inn under vedlegg VI,
- d. ammunisjon listet opp i vedlegg V.

0 Endret ved forskrift 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006).

§ 3-2. Grunnleggende sikkerhetskrav

Eksplosive varer som kommer inn under dette kapitlets virkeområde skal oppfylle de grunnleggende sikkerhetskrav i vedlegg I.

De grunnleggende sikkerhetskrav anses oppfylt når de eksplosive varene samsvarer med de nasjonale standarder som gjennomfører de harmoniserte standardene.

Dersom de eksplosive varene ikke er produsert i henhold til slik standard må det dokumenteres at de grunnleggende kravene er oppfylt på en annen måte.

§ 3-3. Markedsføring

Eksplosive varer kan fritt markedsføres når de har gjennomgått samsvarsvurdering etter de fremgangsmåter som er nevnt i vedlegg II, som viser at varene tilfredsstillende bestemmelsene i dette kapitlet, og er CE-merket i samsvar med § 3-5.

§ 3-4. Metoder for samsvarsvurdering og attestering

Før en eksplosiv vare markedsføres skal et teknisk kontrollorgan attestere at varen er i samsvar med bestemmelsene i dette kapitlet og med de aktuelle bestemmelsene i vedleggene til forskriften.

Ved samsvarsattestering av eksplosive varer skal en av følgende fremgangsmåter anvendes:

- a) EF-typeprøving (modul B) som nevnt i vedlegg II del 1, og i tillegg, etter produsentens valg:
 1. enten typesamsvar (modul C) som nevnt i vedlegg II del 2,
 2. eller fremgangsmåten for kvalitetssikring av produksjonen (modul D) nevnt i vedlegg II del 3,
 3. eller fremgangsmåten for kvalitetssikring av produktet (modul E) nevnt i vedlegg II del 4,
 4. eller produktverifisering (modul F) som nevnt i vedlegg II del 5, eller
- b) verifisering av enkeltteksemplarer (modul G) som nevnt i vedlegg II del 6.

§ 3-5. CE-merking

CE-merking om samsvar, som nevnt i vedlegg IV, skal påføres de eksplosive varene. Dersom dette ikke er mulig skal merket påføres en etikett festet til varene. Dersom ingen av disse metodene kan

benyttes skal merkingen påføres emballasjen. Merkingen skal være synlig, lett å lese og slik at den ikke kan fjernes. Etikett skal være utformet slik at den ikke kan brukes om igjen.

Det er forbudt å forsyne eksplosive varer med merker eller påskrifter som kan være villedende med hensyn til CE-merkingens betydning og skriftform. Andre merker kan settes på de eksplosive varene, forutsatt at det ikke gjør CE-merkingen mindre synlig eller vanskeligere å lese.

Dersom det konstateres at CE-merkingen er uriktig eller uberettiget påført, er produsenten, dennes representant eller den ansvarlige for markedsføringen av det aktuelle produkt i EØS-området, forpliktet til å bringe produktet i samsvar med bestemmelsene om merking på de vilkår tilsynsmyndigheten fastsetter.

§ 3-6. *Forholdet til andre grunnleggende krav i EU-direktiver*

Omfattes eksplosive varer som kommer inn under dette kapittels virkeområde av andre EU-direktiver enn eksplosivdirektivet (93/15/EØF) når det gjelder andre forhold og som fastsetter at CE-merking skal påføres, skal denne merkingen angi at nevnte produkter også antas å være i samsvar med bestemmelsene i disse andre direktiver som gjelder for dem.

Kapittel 4. Overføringer

Bestemmelsene i dette kapitlet gjennomfører bestemmelsene om overføring i direktiv 93/15/EØF av 5. april 1993 om harmonisering av bestemmelsene om markedsføring og kontroll med eksplosive varer til sivil bruk.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder bare selve overføringen. Krav til produktene er regulert i kapittel 3 og eventuelle tilleggskrav til den som overfører, krav til lokaler og lignende er regulert i kapittel 5.

§ 4-1. *Virkeområdet for dette kapitlet*

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder overføring av eksplosive varer unntatt:

- a. eksplosive varer som benyttes umiddelbart på tilvirningsstedet,
- b. eksplosive varer som anvendes som del av sikkerhetsutstyr i motorkjøretøy,
- c. pyroteknisk vare listet opp i vedlegg V eller som faller inn under vedlegg VI,
- d. ammunisjon som er regulert av lov av 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v.

Overføring av ammunisjon som ikke er regulert av lov av 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. er uttømmende regulert i § 4-3.

0 Endret ved forskrift 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006).

§ 4-2. *Overføring av eksplosive varer*

Før overføring av eksplosive vare til eller i Norge kan finne sted skal mottakeren av varen ha en overføringstillatelse utstedt på et særskilt skjema gitt av sentral tilsynsmyndighet. Tillatelsen eller en bekreftet kopi av denne skal følge varen til bestemmelsesstedet. Mottaker skal oppbevare overføringstillatelsen eller en bekreftet kopi av denne i minst 3 år fra overføringen har funnet sted.

Før overføring fra Norge finner sted må avsender forsikre seg om at mottaker av varene har en overføringstillatelse fra vedkommende myndighet på bestemmelsesstedet.

Skjer overføringen via en eller flere stater innenfor EØS-området skal avsender av varene sørge for melding til vedkommende myndighet i de enkelte land. Overføring skal ikke finne sted før disse myndighetene har gitt sitt samtykke. Dersom overføringen skjer fra eller via Norge skal avsender innhente

samtykke fra sentral tilsynsmyndighet.

Tilsynsmyndigheten fastsetter hvilke opplysninger som kreves gitt i forbindelse med overføringen. Ved overføring til eller via et eller flere EØS-land må selger gi de opplysninger som er nødvendige som følge av særlige krav i disse landene.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006).

§ 4-3. Overføring av ammunisjon

Denne bestemmelsen gjelder overføring av ammunisjon til teknisk bruk og signalapparater mellom land i EØS-området.

Overføring til Norge skal ledsages av en overføringstillatelse fra vedkommende myndighet i den stat overføringen hadde sitt utgangspunkt.

Overføringstillatelsen skal på forlangende forevises relevante norske myndigheter både ved overføring til Norge og ved transitt gjennom Norge.

Den som søker om overføringstillatelse fra Norge skal gi følgende opplysninger til sentral tilsynsmyndighet:

- a. navn og adresse til overdrager, erverver og om nødvendig til eier,
- b. stedet ammunisjonen skal sendes eller transporteres til,
- c. mengden av ammunisjon som skal sendes eller transporteres,
- d. de data som gjør det mulig å identifisere ammunisjonen, og eventuelt i tillegg en angivelse av at ammunisjonen har gjennomgått en kontroll i henhold til bestemmelsene i konvensjonen av 1. juli 1969 om gjensidig anerkjennelse av kontrollstempling av håndvåpen,
- e. overføringsmiddelet,
- f. avsendelsesdato og forventet ankomstdato.

Sentral tilsynsmyndighet kan gi våpenhandlere rett til å overføre ammunisjon til våpenhandlere etablert i andre EØS-land uten overføringstillatelse som nevnt i første ledd. I slike tilfeller kan sentral tilsynsmyndighet utferdige en tillatelse med en varighet på inntil tre år. Denne tillatelsen kan når som helst trekkes tilbake dersom forholdene tilsier det.

Før overføring av ammunisjon fra Norge kan finne sted mellom våpenhandlere med treårig tillatelse, skal den ansvarlige for overføringen gi sentral tilsynsmyndighet de opplysninger som følger av tredje ledd bokstav a - d.

Ved overføring fra Norge plikter enhver som er involvert i overføringen å gi sentral tilsynsmyndighet all nødvendig informasjon slik at sentral tilsynsmyndighet kan gi tilstrekkelige informasjoner til tilsynsmyndigheten i mottakerlandet og eventuelle transittland, og for å kunne utferdige overføringstillatelsen.

Alle nødvendige opplysninger i forbindelse med overføring fra eller til Norge skal foreligge senest ved overføringens begynnelse.

0 Endret ved forskrift 6 nov 2003 nr. 1317.

§ 4-4. Krav til foretak på eksplosivområdet

Ethvert foretak på eksplosivområdet plikter å opprette og holde à jour fortegnelse over alle eksplosive varer de har formidlet, slik at besittere av de eksplosive varer til enhver tid kan identifiseres. Slike

fortegnelser skal oppbevares i minst tre år regnet fra slutten av det kalenderår den aktuelle transaksjon fant sted, selv om foretaket ikke lenger er i drift.

Kapittel 5. Innførsel

§ 5-1. *Innførselstillatelse*

Den som vil innføre eksplosiv vare må ha tillatelse fra sentral tilsynsmyndighet. Skal innførsel skje fra et land i EØS-området, faller tillatelse til innførsel sammen med tillatelse til overføring, jf. § 4-2.

Fyrverkeri i klasse I og sikkerhetsfyrstikker kan allikevel innføres uten tillatelse.

Innførsel av ammunisjon til teknisk bruk og signalapparater innføres etter reglene i dette kapitlet.

Innførsel av annen ammunisjon skjer etter reglene i lov av 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v.

0 Endret ved forskrift 6 nov 2003 nr. 1317.

§ 5-2. *Hvem kan innføre*

Tillatelse til innførsel kan gis til:

- a. foretak på eksplosivområdet,
- b. den som har tillatelse til å tilvirke eksplosive varer, når det gjelder råvarer som i seg selv regnes som eksplosiv vare og som skal brukes til egen produksjon,
- c. den som kan erverve eksplosiv vare dersom det gjelder innførsel til eget bruk.

§ 5-3. *Kvalifikasjonskrav*

Søker, eller person særskilt utpekt av søker, skal tilfredstille følgende krav:

- a. være minst 20 år,
- b. kunne dokumentere inngående kjennskap til de varer som ønskes innført,
- c. kunne vurdere varens kvalitet og dens sikkerhetsmessige standard, gi generell produkt- og bruksinformasjon samt kunne veilede brukeren når varen skal benyttes under vanskelige forhold eller i tilfelle av uforutsette problemer under bruken.

For innførsel av fyrverkeri klasse II, III og IV og pyrotekniske sceneeffekter skal søker, eller person særskilt utpekt av søker, inneha kompetansebevis utstedt av eksamensadministrator utpekt av DSB. Kompetansebevis utstedes til person som har gjennomført kurs og bestått tilhørende prøve hos kursarrangør utpekt av DSB.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 5-4. *Krav til kvalitetskontroll mv.*

Den som innfører eksplosive varer skal gjennomføre mottakskontroll av de innførte varene.

For ammunisjon, pyroteknisk vare og tennere skal det i tillegg foretas en stikkprøvetesting av alle innførte partier. Testing av pyroteknisk vare må gjennomføres på egnet område etter avtale med de lokale politi- og brannvernmyndigheter.

§ 5-5. *Retur av varer*

Importør har plikt til å ta tilbake feilvarer og til å gjennomføre revisjon/tilintetgjøring av disse. Importøren må ha adgang til egnet område for slik tilintetgjøring.

Importøren skal opprette et system for mottak og tilintetgjøring av produkter med begrenset levetid.

Kapittel 6. Tilvirking

§ 6-1. Tillatelse til tilvirking

Den som vil tilvirke eksplosiv vare må ha tillatelse fra sentral tilsynsmyndighet.

Tillatelse kan bare gis til den som er skikket til å drive tilvirking på en betryggende måte. Søker og særskilt utpekt person må være fylt 18 år.

Eksplosiv vare som er tillatt tilvirket ved forbrukssted må ikke føres bort fra stedet uten tillatelse fra sentral tilsynsmyndighet.

Sentral tilsynsmyndighet kan i forbindelse med forsøk eller i vitenskaplig øyemed gi tillatelse til tilvirking av bestemte eksplosive varer, herunder ikke godkjent eksplosiv vare, til den som har nødvendig teoretisk kunnskap eller praktisk innsikt og ellers er skikket.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 4 jan 2010 nr. 5.

§ 6-2. Tilvirking uten særskilt tillatelse

Den som har tillatelse til å tilvirke eksplosiv vare for salg, kan i forsøksøyemed også tilvirke eksplosiv vare som ikke omfattes av tillatelsen, herunder eksplosiv vare som ikke er godkjent, under forutsetning av at varen er av samme hovedslag som det tilvirkingstillatelsen omfatter.

Tilvirking som nevnt i første ledd må bare skje i en mengde som er nødvendig for å vurdere varens praktiske brukbarhet. Varen må ikke føres ut fra tilvirkingstedets område uten til forsøk under ledelse og oppsyn av utpekt kompetent person eller under slik kontroll som sentral tilsynsmyndighet har bestemt.

Den som har tillatelse til å inneha skytevåpen etter lov av 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. kan uten hinder av forbudet i § 6-4 og kravet om særskilt utpekt person i § 2-1 tredje ledd selv lade opp ammunisjon til våpenet.

0 Endret ved forskrift 6 nov 2003 nr. 1317.

§ 6-3. Rom, bygning eller anlegg

Rom, bygning eller anlegg hvor eksplosiv vare blir tilvirket skal være utført og innredet slik at det ikke oppstår særlig fare for brann eller eksplosjon, og slik at varen ikke kommer på avveie eller urette hender.

§ 6-4. Beliggenheten av tilvirkingsted

Tilvirking av eksplosiv vare fra fast tilvirkingsted må ikke finne sted i tettbygd strøk eller på sted hvor virksomheten kan medføre særlig fare for omgivelsene.

Rundt tilvirkingstedet skal det være arealmessige begrensinger (sikringsfelt).

Stedet skal, med mindre sentral tilsynsmyndighet finner det unødvendig, være innhegnet på hensiktsmessig måte.

Hvis tilvirkingen er mindre farlig eller skal foregå i mindre omfang eller hvis det foreligger særlige grunner, kan sentral tilsynsmyndighet i det enkelte tilfelle tillate at tilvirking foregår i tettbygd strøk.

0 Endret ved forskrift 6 nov 2003 nr. 1317.

§ 6-5. Fremgangsmåte og formål

Sentral tilsynsmyndighet kan forby fremgangsmåte som fører med seg særlig fare under tilvirkingen og det kan fastsette at eksplosiv vare bare må tilvirkes til nærmere bestemt formål.

0 Endret ved forskrift 6 nov 2003 nr. 1317.

Kapittel 7. Oppbevaring

§ 7-1. Tillatelse til oppbevaring

Den som skal oppbevare eksplosiv vare må ha tillatelse.

Kommunen gir tillatelse til oppbevaring av pyroteknisk vare i mengder opp til og med 500 kg netto eksplosivinnhold. DSB gir tillatelse til oppbevaring av all annen eksplosiv vare uansett mengde og pyroteknisk vare i mengder over 500 kg netto eksplosivinnhold. Tillatelse til oppbevaring i undergrunnsanlegg gis av DSB.

Uten særskilt tillatelse kan følgende mengder (netto eksplosivinnhold) allikevel oppbevares:

- a) Inntil 5 kg røksvakt krutt
- b) Inntil 5 kg eksplosiv vare oppladet som ammunisjon
- c) Inntil 5 kg pyroteknisk vare. I perioden 27.-31. desember tillates oppbevart inntil 10 kg pyroteknisk vare
- d) Inntil 3 kg svartkrutt fordelt i separerte enheter på én kilo. Svartkrutt skal ikke oppbevares i boenhet.

Unntatt fra kravet om tillatelse etter dette kapittelet er ammunisjon som den som har tillatelse til å inneha skytevåpen etter lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. selv lader opp til våpenet, og ammunisjon som erverves eller overlates etter reglene i våpenlovgivingen.

Kommunen kan, selv om varene tillates oppbevart uten tillatelse, fastsette nærmere vilkår for oppbevaringen eller fastsette begrensninger i eller forbud mot oppbevaring, dersom varene etter forholdene på stedet finnes å medføre særlig fare for brann eller eksplosjon.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 4 jan 2010 nr. 5.

§ 7-2. Arealmessige begrensninger og sikringstiltak

Den som søker om tillatelse til oppbevaring av eksplosiv vare skal samtidig fremme forslag til arealmessige begrensninger (sikringsfelt).

Tilsynsmyndigheten kan når hensynet til personers sikkerhet og virksomhetens sårbarhet krever det, pålegge virksomheten å innføre adgangs- og atferdsrestriksjoner, områdeovervåking m.m.

§ 7-3. Plassering av rom, bygning eller innretning

- a. Rom, bygning eller innretning for oppbevaring av eksplosiv vare må plasseres og utformes slik at sannsynligheten for og konsekvensen av en eventuell brann eller eksplosjon begrenses.
- b. Den som søker om tillatelse til oppbevaring, skal dokumentere at kravet i bokstav a oppfylles. Dokumentasjonen kan skje gjennom å påvise at sikkerhetsavstandene i bokstav c er overholdt, eller ved risikoanalyse hvor resultatene sammenholdes med akseptkriterier som defineres av tilsynsmyndighetene.

c. Sikkerhetsavstander beregnes etter formelen $D = k \times Q^n$ hvor:

D = Sikkerhetsavstand i meter

k = konstant som er avhengig av den eksplosive varens egenskaper og hvilken type objekt som er utsatt

Q = netto eksplosiv vare i kg

n = faktor som er avhengig av de eksplosive varenes egenskaper.

Pga. fare for splinter og utkast skal sikkerhetsavstanden ikke være mindre enn den angitte minsteavstanden - D_{min} - for den aktuelle situasjonen, dersom ikke risikoanalysen viser at mindre avstand er akseptabel. Denne avstanden er avhengig av type eksplosiv vare og utsatt objekt.

Ved samlagring av flere faregrupper, blir strengeste krav til avstand gjeldende for totalmengden.

Sikkerhetsavstander og faktorer for faregruppe 1.1:

Avstand i meter til: Sykehus, skole, barnehage, høyblokk og forsamlingslokaler	Avstand i meter til: Bolighus	Avstand i meter til: Offentlig veg, kai, jernbane o.l.	Avstand i meter mellom magasiner med barrikade	Avstand i meter mellom magasiner uten barrikade
k = 44,4, n = 1/3	k = 22,2, n = 1/3	k = 14,8, n = 1/3	k = 2,4, n = 1/3	k = 22,2, n = 1/3
$D_{min} = 800$	$D_{min} = 400$	$D_{min} = 180$	$D_{min} = 8$	$D_{min} = 180$

Sikkerhetsavstander og faktorer for faregruppe 1.2:

Avstand i meter til: Sykehus, skole, barnehage, høyblokk og forsamlingslokaler	Avstand i meter til: Bolighus	Avstand i meter til: Offentlig veg, kai, jernbane o.l.	Avstand i meter mellom magasiner med/uten barrikade
k = 136, n = 0.18	k = 68, n = 0.18	k = 68, n = 0.18	-----
$D_{min} = 400$	$D_{min} = 270$	$D_{min} = 135$	$D_{min} = 90$

Sikkerhetsavstander og faktorer for faregruppe 1.3:

Avstand i meter til: Sykehus, skole, barnehage, høyblokk og forsamlingslokaler	Avstand i meter til: Bolighus	Avstand i meter til: Offentlig vei, kai, jernbane o.l.	Avstand i meter mellom magasiner med/uten barrikade
k = 12,8, n = 1/3	k = 6,4, n = 1/3	k = 6,4, n = 1/3	k = 0,22, n = 1/2
$D_{min} = 240$	$D_{min} = 60$	$D_{min} = 60$	$D_{min} = 25$

Sikkerhetsavstander for eksplosive varer i faregruppe 1.4:

Sikkerhetsavstanden er 25 meter til nærmeste nabo for mengder opp til 10 tonn og 50 meter for mengder over 10 tonn.

Sikkerhetsavstander og faktorer for eksplosive varer i faregruppe 1.5:

Ved oppbevaring skal sikkerhetsavstander og faktorer være de samme som for faregruppe 1.1.

Sikkerhetsavstander og faktorer for eksplosive varer i faregruppe 1.6:

Ved oppbevaring skal sikkerhetsavstander og faktorer være de samme som for faregruppe 1.2. Se tabell for faregruppe 1.2.

Sikkerhetsavstander og faktorer for samlagring av ammoniumnitrat med andre eksplosive varer:

Ved slik oppbevaring skal tabellen for faregruppe 1.1 benyttes.

Mengden av ammoniumnitrat skal deles på to og legges til den øvrige eksplosivmengden. ($Q_{total} = Q + QAN / 2$, hvor Q er mengden av eksplosiver og QAN er mengden av ammoniumnitrat i kg.)

§ 7-4. Bygningstekniske forhold

Rom, bygning eller innretning for oppbevaring av eksplosiv vare skal være utført og innredet slik at det ikke oppstår særlig fare for brann eller eksplosjon, og slik at varen ikke kommer på avveie eller urette hender, og skal som et minimum kunne stå imot et innbruddsforsøk i 20 minutter. Lager for pyroteknisk vare i faregruppe 1.2G, 1.3G, 1.4G og 1.4S skal som et minimum kunne stå i mot et innbruddsforsøk i 10 minutter.

Det skal være installert alarm som sikrer tidlig varsling og forsvarlig respons i rom, bygning eller innretning hvor det er gitt tillatelse til oppbevaring av eksplosiv vare. For midlertidig lager med fyrverkeri i faregruppe 1.3G, 1.4G og 1.4S i forbindelse med handelsperioden i desember måned er det tilstrekkelig med alarm som ved innbruddsforsøk tidlig varsler næromgivelsene med lyd.

Lager av permanent karakter skal være forsvarlig inngjerdet med låsbar port og med gjerde som slutter godt ned mot bakken.

Rom, bygning eller innretning skal ha ventilasjon som sikrer god utlufting.

0 Endret ved forskrifter 15 des 2005 nr. 1488 (i kraft 1 jan 2006), 4 jan 2010 nr. 5.

§ 7-5. Elektriske installasjoner

Elektriske anlegg skal være utført i henhold til de krav som stilles i elsikkerhetslovgivningen.

I områder hvor eksplosjonsfarlig atmosfære kan forekomme, skal elektrisk utstyr og installasjon være i samsvar med områdeklassifiseringen.

Det skal installeres jordingssystem for å hindre statisk elektrisitet.

I områder hvor lynnedslag ofte forekommer, må system for lynavledning vurderes.

§ 7-6. Merking

Ved oppbevaring av mengder ut over frimengdene angitt i § 7-1, skal oppbevaringsstedet være merket: « Eksplosiv vare. Røyking og all bruk av ild er forbudt ».

§ 7-7. Generelle krav til sikker drift

Rom, bygning eller innretning for oppbevaring av eksplosiv vare skal drives og vedlikeholdes i samsvar med virksomhetens internkontroll og de risikoanalyser, driftsforutsetninger og tillatelser som gjelder for oppbevaringen. Det skal være utarbeidet egnede sikkerhetsinstruksjoner og journaler på norsk for sikker drift og betryggende vedlikehold.

Sikkerhetsinstruksenes utforming skal være tilpasset forholdene på stedet der oppbevaring foregår.

Oppbevaringsstedet skal kontrolleres regelmessig, og som et minimum én gang pr. uke.

0 Endret ved forskrifter 15 des 2005 nr. 1488 (i kraft 1 jan 2006), 4 jan 2010 nr. 5.

§ 7-8. Føring av oversikt over beholdning

Det skal føres oversikt over de varer som til enhver tid oppbevares.

§ 7-9. Samlagring av eksplosiv vare

Ekspllosiv vare må ikke oppbevares sammen med andre varer når dette øker faren for brann eller eksplosjon, og skal under oppbevaring holdes adskilt fra annen eksplosiv vare med mindre de eksplosive varene er forenlige.

Ved samlagring av flere faregrupper, blir strengeste krav til avstand gjeldende for totalmengden.

§ 7-10. Defekt/kassert eksplosiv vare

Defekte/kasserte eksplosive varer skal kontrolleres og merkes spesielt og ikke oppbevares unødige sammen med annen eksplosiv vare.

§ 7-11. Fysiske endringer

Før ombygging, endring eller reparasjon av rom, bygning eller innretning igangsettes skal rom, bygning eller innretning tømmes for eksplosive varer.

Dokumentasjon skal oppdateres.

§ 7-12. Varslings- og underretningsplikt

Den som oppbevarer eksplosive varer skal ved brann, eksplosjon eller innbrudd sende melding til sentral tilsynsmyndighet og politiet.

Sentral tilsynsmyndighet skal også underrettes ved tilløp til slik hendelse.

0 Endret ved forskrift 6 nov 2003 nr. 1317.

§ 7-13. Opphør/avvikling

Når rom, bygning eller innretning for oppbevaring av eksplosiv vare ikke lenger er i bruk, skal innehaver av tillatelsen gi skriftlig melding om dette til den som har utstedt tillatelsen.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

Kapittel 8. Erverv

§ 8-1. Ervervstillatelse - samt unntak

Den som vil erverve eksplosiv vare må ha tillatelse. Tillatelse kan bare gis til den som har behov for eksplosiv vare og som ellers har nødvendig kompetanse og anses skikket. Tillatelse til erverv av fyrverkeri klasse IV, raketter klasse II og III og pyroteknisk vare som kan forveksles med leketøy kan ikke gis til forbrukere.

Dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, kan erverv bare skje fra den som har tillatelse til å drive handel etter § 9-1.

Følgende eksplosiv vare kan allikevel erverves uten tillatelse:

- a. Annet fyrverkeri klasse I, II og III enn nevnt i første ledd.
- b. Pyroteknisk vare til teknisk bruk.
- c. Ammunisjon til boltepistol og andre apparater til teknisk bruk.
- d. Eksplosiv vare, hvor det ved godkjenningen er bestemt at tillatelse til erverv ikke kreves.
- e. Ammunisjon som erverves eller overlates etter bestemmelsene i lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v.
- f. Eksplosiv vare som tilvirker med tillatelse etter § 6-1 erverver for tilvirking eller vare som han har tillatelse til å tilvirke.
- g. Eksplosiv vare som handlende med tillatelse etter § 9-1 erverver for videresalg.

0 Endret ved forskrift 15 okt 2008 nr. 1114.

§ 8-2. Tillatelse til erverv av eksplosiv vare

Tillatelse til erverv av sprengstoff, krutt og tennmidler kan gis til virksomhet som har behov for slik vare for å utføre sprengningsarbeider. Tillatelse gis av DSB.

Tillatelsen gis for et tidsrom av inntil 5 år, og det kan stilles begrensninger for hvor store mengder som kan tas ut ved hvert uttak.

På tillatelsen skal det navngis hvem som på virksomhetens vegne kan rekvirere og motta eksplosiv vare. Navngitt person skal kunne fremlegge tilfredsstillende politiattest som ikke er eldre enn tre måneder.

Den som innehar våpenkort eller kan dokumentere medlemskap i en godkjent skytter- eller samlerorganisasjon, kan i den hensikt å skulle lade egen ammunisjon, få tillatelse til erverv av inntil 3 kg svartkrutt og inntil 5 kg røyksvakt krutt. Slik tillatelse gis av politiet i det distrikt hvor søker har sin bostedsadresse.

Tillatelse til erverv av fyrverkeri klasse IV, raketter klasse II og III og pyrotekniske sceneeffekter gis av leder av brannvesenet i den kommune hvor varen skal benyttes. Tillatelsen er begrenset til ett enkelt uttak. Den som vil erverve fyrverkeri klasse IV, raketter klasse II og III og pyrotekniske sceneeffekter skal fremlegge kompetansebevis utstedt av eksamensadministrator utpekt av DSB.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 8-3. (Opphevet ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.)

§ 8-4. (Opphevet ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.)

Kapittel 9. Handel

§ 9-1. Krav om tillatelse - samt unntak

Den som vil drive handel med eksplosiv vare må ha tillatelse. Tillatelsen til handel kan bare gis til den som anses skikket og skal bare gjelde handel fra et bestemt forretningssted. Tillatelsen kan ellers begrenses slik vedkommende myndighet bestemmer.

Tillatelse til handel skal ikke gis hvis virksomheten antas å ville føre til vesentlige ulemper for opprettholdelsen av den alminnelige orden og sikkerhet.

Uten tillatelse kan det allikevel drives handel med:

- a. Fyrverkeri klasse I.
- b. Ammunisjon til boltepistol og andre apparater til teknisk bruk.
- c. Eksplosiv vare, hvor det ved godkjenningen av varen er bestemt at tillatelse til handel ikke kreves.
- d. De varer som tilvirkingstillatelsen omfatter. Slik handel kan bare drives av tilvirker fra tilvirningssted eller fra tillatt oppbevaringssted. For tilvirking av sprengstoff eller krutt gjelder unntaket også tenndmidler.

Handel med ammunisjon følger bestemmelsene i lov av 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. kapittel IV.

§ 9-2. Hvem gir tillatelse til handel

Tillatelse til handel med sprengstoff, krutt og tenndmidler gis av DSB.

Tillatelse til handel med pyroteknisk vare gis av kommunen hvor virksomheten drives. Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om gebyr for dekning av faktiske utgifter forbundet med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn.

Søknad om tillatelse til handel med fyrverkeri klasse II og III må være kommunen i hende innen 1. mai.

0 Endret ved forskrifter 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006), 4 jan 2010 nr. 5.

§ 9-3. Tillatelse til handel med pyroteknisk vare

Den som vil ha tillatelse til handel med pyroteknisk vare klasse II og III må drive handelsvirksomhet med fast utsalgssted, og kunne fremlegge firmaattest fra Foretaksregisteret. Virksomheten skal ha ansatt en særskilt utpekt person med gyldig kompetansebevis utstedt av eksamensadministrator utpekt av DSB.

Tillatelse til handel med fyrverkeri klasse IV, raketter klasse II og III og pyrotekniske sceneeffekter kan bare gis til importør eller norsk produsent for direkte videresalg til kvalifisert bruker.

0 Endret ved forskrifter 15 okt 2008 nr. 1114, 4 jan 2010 nr. 5.

§ 9-4. Handel med fyrverkeri klasse II og III

Videresalg av fyrverkeri klasse II og III kan kun skje til den som har tillatelse til å drive handel med slik vare.

Raketter klasse II og III og pyroteknisk vare som kan forveksles med leketøy er ikke tillatt å selge eller utlevere til forbruker.

Salg og utlevering av annet fyrverkeri klasse II og III direkte til forbruker kan bare skje i tidsrommet 27. til 31. desember, fra egnet handelslokale eller salgssted over disk og av betjening. Utlevering og oppbevaring av fyrverkeri tillates ikke inne i kjøpesenter eller nærmere enn 25 meter fra bensinstasjoner. Kommunen kan gjøre unntak fra forbudet om utlevering og oppbevaring av fyrverkeri fra mindre kjøpesenter.

Særskilt utpekt person, jf. § 2-1, eller dennes stedfortreder må være fysisk til stede i handelslokalet eller på salgsstedet i den tiden salget foregår.

Etter søknad fra forbruker kan kommunen ut fra en brannteknisk vurdering av bl.a. aktuelt brukssted og årstid, gi særskilt tillatelse til kjøp av annet fyrverkeri klasse II og III enn nevnt i annet ledd i et enkelt tilfelle og i et annet tidsrom.

0 Endret ved forskrifter 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006), 15 okt 2008 nr. 1114.

§ 9-5. *Krav til handelslokale*

Lokale hvor det foregår direkte handel med eksplosiv vare må minst tilfredsstillende de til enhver tid gjeldende tekniske krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Det skal ikke være boenheter i samme bygg som lokale hvor det foregår utlevering og oppbevaring av eksplosiv vare.

I handelslokalet eller ved salgsstedet skal det være oppslag om forbud mot røyking og all bruk av åpen ild.

Handelslokalet for utlevering av pyroteknisk vare skal ha forskriftsmessige rømningsveier direkte ut til det fri.

Det må være et særskilt rom i tilknytning til handelslokalet egnet for oppbevaring av pyroteknisk vare eller mulighet for plassering av særskilt godkjent container på utsiden av handelslokalet.

I handelslokalet kan det i åpningstiden tillates oppbevart 100 kg NEI pyroteknisk vare og 100 kg NEI i rom i tilknytning til handelslokalet. Mengden pyroteknisk vare i handelslokalet og rom i tilknytning til handelslokalet skal til sammen aldri overstige 100 kg NEI.

Utenom åpningstid skal mengden pyrotekniske vare i handelslokalet ikke overstige 10 kg NEI.

Rom i tilknytning til handelslokalet hvor det skal oppbevares pyroteknisk vare må tilsvare EI-60 med minimum begrenset brennbart materiale og ha en EI-60C-dør.

Mengder utover det som fremkommer i tredje ledd bokstav a og b skal oppbevares i særskilt lager godkjent i henhold til denne forskriftens kapittel 7, eller i særskilt godkjent container.

Utstillingsvarer tilgjengelig for publikum skal være uten kruttladning.

0 Endret ved forskrift 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006 og 1 jan 2009), 4 jan 2010 nr. 5.

§ 9-6. *Person- og kompetansekrav*

Særskilt utpekt person, jf. § 2-1, og eventuell stedfortreder, må være minst 18 år og skal kunne dokumentere tilfredsstillende kunnskaper om de eksplosive varer som skal selges. Kunnskaper om fyrverkeri klasse II og III skal være ervervet gjennom kurs hos kursarrangør utpekt av DSB, og vedkommende skal inneha kompetansebevis utstedt av eksamensadministrator utpekt av DSB.

Personell som selger eksplosiv vare skal være minst 18 år og ha fått nødvendig opplæring av den særskilt utpekte person.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 4 jan 2010 nr. 5.

§ 9-7. *Føring av protokoll*

Det skal føres protokoll over alt salg av sprengstoff, krutt, tenmidler og ammunisjon.

Det behøver ikke føres protokoll over salg av ammunisjon til teknisk bruk, hvor det ved godkjenningen av varen er bestemt at protokoll ikke kreves.

Det skal av protokollen fremgå hvem varen ble solgt til, når den ble solgt, samt hvilken type og mengde vare salget omfattet.

Kapittel 10. Felles bestemmelser om bruk av eksplosiv vare

0 Kapittel 10 endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 10-1. *Generelle krav til bruk*

Det skal bare brukes godkjent eksplosiv vare bestemt for formålet og i samsvar med produsentens, importørens og forhandlerens anvisninger.

Den som skal bruke eksplosiv vare må enten ha et sertifikat, særlig godkjenning av DSB eller være registrert hos DSB eller den DSB bemyndiger, med mindre annet fremkommer av denne forskrift. Demolering av byggverk, faste installasjoner/konstruksjoner og lignende, som kan medføre risiko for liv, helse eller materielle verdier, krever særskilt godkjenning av DSB.

Medhjelper som er under oppsyn av bergsprenger/teknisk sprengningskyndig/profesjonell pyrotekniker kan benyttes til å laste, losse og bære frem eksplosiv vare på brukersted.

Berørte parter skal informeres og varsles om sprengningsaktivitet. Området skal sikres med nødvendige tiltak, herunder avsperring, bruk av vaktposter og lignende.

Etter avfyring skal det kontrolleres at det ikke står igjen forsager. Forsager skal uskadeliggjøres snarest mulig. Området skal avsperras og vakter settes ut der dette er nødvendig inntil forsager er uskadeliggjort.

§ 10-2. *Avvik, uhell og ulykker*

Virksomheten skal etablere et avvikssystem og system for rapportering av uhell og ulykke med bruk av eksplosiv vare som har ført til skade på liv, helse eller materielle verdier. Etter ulykke, uhell og nestenuhell skal det utarbeides en rapport om årsak og hva som er gjort for å forhindre gjentakelse.

Uhell og ulykker skal umiddelbart meldes til Politiet og DSB. DSB skal også ha melding om hendelser som kunne har ført til skade.

Snarest, og senest innen 8 dager etter ulykke, uhell og nestenuhell skal det sendes uhellsskjema til DSB.

Feil på eksplosiv vare skal snarest meldes til DSB.

Kapittel 11. Bergsprengning

0 Kapittel 11 tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-1. *Bergsprengning*

Bergsprengning kan bare utføres av virksomhet som har ansatt et tilstrekkelig antall bergsprengningsledere og bergsprengere med gyldig sertifikat.

Virksomheten må ikke la noen planlegge en aktivitet med, eller bruke sprengstoff, krutt og tenmidler som går ut over det vedkommende har kompetanse til.

Virksomheten kan benytte person under opplæring, jf. § 11-3 siste ledd, til å lade og avfyre salve dersom vedkommende er under direkte oppsyn av person med sertifikat som bergsprenger jf. § 11-3.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-2. *Sertifikat som bergsprengningsleder*

DSB kan etter søknad utstede sertifikat som bergsprengningsleder til søker som:

- a) kan dokumentere to års relevant praksis som bergsprenger, eller ett års relevant praksis i planlegging av bergsprengningsarbeid etter endt relevant ingeniørutdanning, og
- b) har gjennomført særskilt kurs i regi av kursadministrator og kursarrangør utpekt av DSB, og
- c) har bestått prøve som bergsprengningsleder i regi av eksamensadministrator utpekt av DSB, og
- d) kan fremlegge tilfredsstillende politiattest som ikke er eldre enn tre måneder.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-3. *Sertifikat som bergsprenger*

DSB kan etter søknad utstede sertifikat som bergsprenger til søker som:

- a) har bestått fagprøve i fjell- og bergverksfaget, og
- b) har bestått prøve som bergsprenger i regi av eksamensadministrator utpekt av DSB, og
- c) kan fremlegge tilfredsstillende politiattest som ikke er eldre enn tre måneder.

Søker som har bestått fagprøve i steinfaget eller annen relevant fagprøve i anleggsteknikk enn nevnt i første ledd må gjennom en særskilt opplæringsbok dokumentere to års relevant praksis fra bergsprengningsarbeid før søker kan fremstille seg til prøve som bergsprenger.

Søker som har bestått relevant ingeniørutdanning må kunne dokumentere ett års praksis fra bergsprengningsarbeid før søker kan fremstille seg til prøve som bergsprenger.

Før oppstart av praksisperiode skal vedkommende være meldt inn til DSB som under opplæring i bergsprengning.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-4. *Gyldigheten av sertifikatene*

Sertifikat som nevnt i § 11-2 og § 11-3 er gyldig i inntil 5 år regnet fra dato for utstedelse. For å få fornyet sertifikatet må søker:

- a) gjennomføre et oppfriskningskurs i regi av kursadministrator og kursarrangør utpekt av DSB, og
- b) bestå prøve i regi av eksamensadministrator utpekt av DSB, og
- c) fremlegge tilfredsstillende politiattest som ikke er eldre enn tre måneder.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-5. *Virksomhet som utfører bergsprengningsarbeid*

Ledelsen i virksomhet som selv utfører bergsprengningsarbeid skal sørge for at sikkerheten ved håndtering av eksplosiv vare blir ivaretatt på forsvarlig måte.

Ledelsen i virksomheten skal sørge for at det i samråd med bergsprengningsleder blir utarbeidet planer og rutiner for å ivareta all sikkerhet ved bruk av eksplosiv vare. Virksomheten skal kartlegge farer og problemer, herunder miljøpåvirkning, og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Planene skal omfatte sprengningsplan og plan for informasjon og varsling til berørte parter og skal foreligge skriftlig før sprengningsarbeidet igangsettes. Planene skal være basert på risikoanalyser, og være integrert i de overordnede planene for prosjektet/anlegget, og være en del av virksomhetens internkontrollsystem.

Ledelsen i virksomheten skal også sørge for at bergsprenger, i samråd med bergsprengningslederen, utarbeider salveplan i henhold til risikovurderingene og sprengningsplanen. Salveplan skal foreligge skriftlig før sprengningsarbeidet igangsettes.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-6. Virksomhet som får utført bergsprengningsarbeid

Ledelsen i virksomhet som får utført bergsprengningsarbeid skal også sørge for at sikkerheten ved bruk av eksplosiv vare blir ivaretatt på forsvarlig måte.

Ledelsen i virksomheten skal påse at den virksomheten som utfører selve sprengningsarbeidet ivaretar kravene i henhold til § 11-5. Virksomheten må kunne dokumentere ivaretagelsen av denne plikten.

Dersom virksomheten som får utført sprengningsarbeid gir føringer for hvordan arbeidet skal utføres, skal den dokumentere tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om føringene ivaretar kravene til en sikkerhetsmessig forsvarlig gjennomføring av sprengningsarbeidet.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-7. Bergsprengningsleders oppgaver

Bergsprengningsleder er virksomhetens faglige rådgiver knyttet til ivaretagelsen av sikkerheten ved sprengningsarbeider.

Bergsprengningsleder skal bistå virksomhetens ledelse og under dennes ansvar utarbeide risikovurderinger, sprengningsplaner og øvrige rutiner slik at sikkerheten ved all håndtering av sprengstoff, krutt og tennmidler blir ivaretatt på en forsvarlig måte. Bergsprengningslederen skal også bistå bergsprenger i utarbeidelse av salveplan, og ved behov kunne innfinne seg på brukersted innen rimelig tid.

Bergsprengningsleder skal bistå virksomhetens ledelse og under deres ansvar påse at rutiner og planer etterleves.

Bergsprengningsleder kan ikke selv utføre sprengningsarbeid, uten også å ha gyldig bergsprengersertifikat.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-8. Bergsprengers oppgaver

Den som skal lade og avfyre salver må ha gyldig sertifikat som bergsprenger.

Før det bores skal bergsprenger utarbeide salveplan i henhold til sikkerhetsvurderingene i risikoanalyser og sprengningsplan.

Bergsprenger skal påse at boring, lading og alle sprengningsfaglige sikkerhetstiltak blir utført i henhold til sprengningsplan og salveplan slik at sprengning kan skje forsvarlig. Når det lades med bulksprengstoffer skal bergsprenger foreta fortløpende kontroll av ladingen.

Salve som lades og avfyres som ledd i opplæringen som nevnt i § 11-1 skal skje under direkte oppsyn av bergsprenger.

Etter hver salve skal bergsprenger utarbeide skriftlig salverapport med nødvendige opplysninger om hvordan salven forløp og med beskrivelse av eventuelle avvik og hvordan avvikene er behandlet. Ved avvik skal bergsprenger i samråd med bergsprengningsleder vurdere om det er behov for å endre planene.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-9. Krav til boring

Boring skal utføres i samsvar med salveplan.

Før boring starter skal stuff, pall etc. være forsvarlig rensket, sikret og kontrollert mot gjenstående ladninger og deler av ladninger fra tidligere arbeid. Boreutstyr skal være tilgjengelig til bergsprenger som skal avfyre salven har kontrollert og godkjent boringen.

Boring skal utføres slik at det oppnås størst mulig parallellitet mellom borehullene, nøyaktig hulldybde, kartlegging av svakhetssoner m.m.

Borehull skal settes slik at hull som kan inneholde ladninger ikke påbores.

Boring må ikke foretas nærmere ladet hull enn minst halvparten av lengden av borehullet, og aldri nærmere enn to meter.

Borer skal utarbeide skriftlig rapport om boreutførelsen.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-10. Vern mot skade på omgivelsene ved bergsprengning

Det skal tas hensyn til og treffes tiltak mot skade på omgivelsene og miljøpåvirkning av sprengningsarbeidet.

Salve som skal sprenges nær der mennesker eller dyr oppholder seg, der miljøet, tekniske innretninger eller kritisk infrastruktur kan skades, skal dekkes på hensiktsmessig måte, med mindre andre dokumenterte tiltak er iverksatt for å ivareta sikkerheten.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-11. Informasjon og varsling

Virksomheten som utfører selve sprengingsarbeidet skal, i samsvar med plan for informasjon og varsling etter § 11-5, sørge for at beboere, politi og andre aktuelle offentlige myndigheter, eiere/rettighetshavere og øvrige berørte i god tid før sprengningen tar til, gjøres kjent med de planlagte sprengningsarbeidene og hvilken risiko arbeidene representerer.

Ved sprengning skal bergsprenger sørge for at alle nødvendige sikkerhetstiltak og rutiner iverksettes, og at det varsles med sirene som med korte støt angir at sprengning skal skje. Det skal settes ut et tilstrekkelig antall vaktposter som skal hindre både mennesker og dyr fra å komme inn i det farlige området. Postene skal stå i åpen radio- eller telefonkontakt både med den som avfyrrer salva og med hverandre, for umiddelbart å kunne melde fra om risikofylte uregelmessigheter.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-12. Lading og sprengning ved bergsprengning

Lading skal utføres i samsvar med salveplan.

Det skal ikke lades mer enn det som skal sprenges i én salve.

Bulksprengstoff skal måles opp før, eller under selve ladingen.

Sprengningssted hvor salve er under lading eller står ferdig ladet, skal være bevoktet og, om nødvendig, avsperrert inntil sprengning finner sted.

Ferdig ladet salve avfyres straks alle forhold ved lading og sikkerheten til omgivelsene er kontrollert slik at sprengning kan foregå på sikker måte.

Ved bruk av svartkruttlunte til avfyring skal det ikke benyttes kortere lunte enn en meter.

Etter avfyring skal det i samsvar med utarbeidet plan og under oppsyn av bergsprenger kontrolleres at det ikke står igjen forsager.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-13. Forsager - eksplosiv vare som ikke har gått av som planlagt

Ved forsaging skal bergsprenger sørge for at alle personer som har eller får befatning med sprengningsarbeidet varsles.

Forsager skal uskadeliggjøres snarest mulig, eller området avsperreres og vakter settes ut der dette er nødvendig inntil forsager er uskadeliggjort.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 11-14. Midlertidig plassering og flytting av eksplosiv vare på brukerstedet

Det skal ikke tas ut mer eksplosiv vare enn det som er planlagt for den salve som skal sprenges.

Eksplosiv vare skal som hovedregel ikke flyttes frem til sprengningsstedet før lading starter.

Hvis forholdene likevel gjør det nødvendig kan eksplosiv vare plasseres midlertidig i maksimalt 12 timer enten under kontinuerlig vakthold eller forsvarlig innelåst. Plasseringsstedet skal være sikkert, tydelig merket, ryddig, oversiktlig og fritt for tennkilder og brennbart materiale. Tennere og sprengstoff skal være plassert i sikker avstand fra hverandre.

Midlertidig plassering og flytting av eksplosiv vare skal foretas etter utført risikoanalyse.

Overskytende eksplosiv vare skal flyttes bort fra salva før denne avfyres.

Flytting av eksplosiv vare til og fra sprengningssted skal skje på planlagt og trygg måte.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

Kapittel 12. Teknisk sprenging, steinsprekking og saluttering

0 Kapittel 12 tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 12-1. Teknisk sprengning

Teknisk sprenging skal kun utføres av virksomhet som har ansatt et tilstrekkelig antall teknisk sprengningskyndige som er meldt inn til DSB.

Øvrige ansatte i virksomheten som skal delta ved teknisk sprengning skal gis tilfredsstillende opplæring dokumentert gjennom virksomhetens internkontrollsystem, og være meldt inn til DSB.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 12-2. Teknisk sprengningskyndig

Teknisk sprengningskyndig skal:

- a) ha gjennomført særskilt kurs i regi av kursadministrator og kursarrangør utpekt av DSB og
- b) ha bestått prøve i regi av eksamensadministrator utpekt av DSB og
- c) hvert femte år gjennomføre oppdateringskurs i regi av kursadministrator og kursarrangør utpekt av

DSB

d) dokumentere produktkunnskap om relevant eksplosiv vare og aktiviteten der sprengingen inngår.

Teknisk sprengningskyndig er virksomhetens faglige rådgiver knyttet til ivaretagelsen av sikkerheten ved den tekniske sprengningen. Teknisk sprengningskyndig skal bistå virksomhetens ledelse og under deres ansvar utarbeide risikovurderinger, planer og øvrige rutiner slik at sikkerheten ved all håndtering av eksplosiv vare blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

Teknisk sprengningskyndig skal bistå virksomhetens ledelse og under deres ansvar påse at rutiner og planer etterleves.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 12-3. *Plikt til å ivareta sikkerheten ved teknisk sprengning*

Både ledelsen i virksomhet som skal ha utført teknisk sprengning og ledelsen i virksomhet som selv utfører teknisk sprengning skal sørge for at sikkerheten ved bruk av eksplosiv vare blir ivaretatt på forsvarlig måte.

Virksomheten som selv utfører teknisk sprengning skal sørge for at det i samarbeid med teknisk sprengningskyndig blir utarbeidet planer og rutiner for en sikker gjennomføring av det tekniske sprengningsarbeidet. Planene skal foreligge skriftlig før sprengningsarbeid igangsettes, være basert på risikoanalyser og være integrert i virksomhetens internkontrollsystem.

Ledelsen i virksomhet som skal ha utført teknisk sprengning skal påse at utførende virksomhet har utarbeidet de nødvendige planer for å ivareta sikkerheten ved den tekniske sprengningen.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 12-4. *Krav til den som skal utføre steinsprekking*

Den som skal utføre steinsprekking skal ha sertifikat som bergsprenger og kunne dokumentere nødvendig opplæring i sikker bruk av produktet.

Den som har egen jord- og skogbrukseiendom kan likevel utføre steinsprekking på egen jord- og skogbrukseiendom.

Utstyr for steinsprekking skal benyttes i henhold til bruksanvisning.

Berget skal dekkes på tilfredsstillende måte. Områder hvor det er fare for utkast av stein eller annet materiale skal sperres av for uvedkommende. Etter bruk skal eventuelle gjenstående patroner identifiseres og fjernes. Inntil gjenstående patroner er fjernet må området ikke forlates uten vakthold.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 12-5. *Krav til den som overlater utstyr for steinsprekking til andre*

Den som mot eller uten vederlag overlater utstyr eller mindre innretning med eksplosiv vare til bruk ved steinsprekking til andre, plikter å gi vedkommende tilfredsstillende opplæring i sikker bruk av utstyret. Opplæringen skal kunne dokumenteres av den som overlater slikt utstyr til andre.

Det skal alltid følge med bruksanvisning på norsk og om nødvendig annet språk slik at bruker kan forstå bruksanvisningen.

Utstyr for steinsprekking skal ikke overlates til andre enn de som i henhold til § 12-4 lovlig kan bruke slikt utstyr.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 12-6. *Krav til den som skal saluttere*

Den som skal bruke eksplosiv vare til saluttering uten bruk av kanon, skal inneha særskilt kompetansebevis for bruk av fyrverkeri klasse IV i medhold av § 13-1, og kunnskap om saluttering. Det må kun benyttes eksplosiv vare som er beregnet for saluttering.

Saluttering med bruk av kanon kan foretas av særskilt kompetent person.

Saluttering skal kun foretas som en del av et arrangement, og etter tillatelse i henhold til lokale politivedtekter. Politi skal uansett varsles i god tid før salutteringen utføres.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 12-7. *Plikt til å ivareta sikkerheten ved saluttering*

Både den som skal ha utført saluttering og den som utfører selve salutteringen hvor det brukes eksplosiv vare skal sørge for at sikkerheten ved bruk av eksplosiv vare blir ivaretatt på forsvarlig måte.

Den som utfører salutteringen skal sørge for at det blir utarbeidet planer og rutiner for en sikker saluttering. Planene skal foreligge skriftlig før salutteringen igangsettes, og blant annet inneholde plan for sikring av omgivelsene og informasjon og varsling til berørte parter.

Den som skal ha utført saluttering skal påse at den som utfører salutteringen kan dokumentere tilfredsstillende kompetanse i saluttering og at vedkommende har utarbeidet planer for å ivareta sikkerheten ved salutteringen.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

Kapittel 13. Bruk av profesjonelt fyrverkeri

0 Kapittel 13 tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 13-1. *Krav til bruk av pyrotekniske sceneeffekter og display-fyrverkeri*

Den som skal bruke fyrverkeri klasse IV samt raketter i klasse II og III (display-fyrverkeri) og pyrotekniske sceneeffekter skal inneha et særskilt kompetansebevis.

Kompetansebevis for bruk av display-fyrverkeri utstedes til den som har gjennomført kurs og bestått tilhørende prøve hos kursarrangør utpekt av DSB, og kan dokumentere minimum 10 oppskytinger/arrangementer med fyrverkeri klasse IV.

Kompetansebevis for bruk av pyrotekniske sceneeffekter utstedes til den som har gjennomført kurs og bestått tilhørende prøve hos kursarrangør og eksamensadministrator utpekt av DSB.

Kompetansebeviset er gyldig i fem år fra dato for utstedelsen. Gyldighetstiden forlenges med fem år dersom oppdateringskurs gjennomføres og ny prøve består innen utgangen av gyldighetstiden.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5

§ 13-2. *Plikt til å ivareta sikkerheten ved bruk av pyrotekniske sceneeffekter og display-fyrverkeri*

Både den som skal ha gjennomført et arrangement med bruk av pyrotekniske sceneeffekter eller display-fyrverkeri og den som faktisk bruker de pyrotekniske artiklene skal sørge for at sikkerheten blir ivaretatt på forsvarlig måte.

Den som bruker artiklene skal sørge for at det blir utarbeidet planer og rutiner for å ivareta all sikkerhet i forbindelse med avfyring. Planene skal foreligge skriftlig før arrangementet igangsettes.

Den som skal ha gjennomført arrangementet skal påse at den som bruker artiklene kan dokumentere tilfredsstillende kompetanse og at vedkommende har utarbeidet planer for å ivareta sikkerheten.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

Kapittel 14. Felles bestemmelser om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-stater

0 Kapittel 14 tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-1. Kvalifikasjoner ved midlertidig tjenesteytelse i Norge

Person som er lovlig etablert som bergsprenger, bergsprengningsleder, teknisk sprengningskyndig, profesjonell pyrotekniker eller scenepyrotekniker i et annet EØS-land med det formål å utøve samme yrke der, har rett til å utøve slikt arbeid midlertidig i Norge. Dersom yrket ikke er lovregulert i etableringslandet, må vedkommende ha utøvet yrket der i minst to år i løpet av de siste ti årene for å ha rett til å utføre midlertidig tjenesteytelse. Kravet om to års utøvelse kommer ikke til anvendelse når enten yrket eller opplæringen som fører frem til yrket er lovregulert.

Tjenesteytelsens midlertidige karakter vurderes av DSB fra sak til sak, og særlig på bakgrunn av arbeidets varighet, hyppighet, regelmessighet og kontinuitet.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-2. Krav til dokumentasjon og melding ved midlertidig tjenesteytelse

Før en tjenesteyter tilbyr tjenester i samsvar med § 14-1, skal vedkommende informere DSB om arbeidets art og varighet. Informasjonen skal fornyes med eventuelle oppdaterte opplysninger for hvert år tjenesteyteren ønsker å utføre tjenesten.

Første gang tjenesten tilbys, eller dersom det senere foreligger en vesentlig endring av situasjonen, skal følgende dokumentasjon fremlegges:

- a) Tjenesteyterens identitet og nasjonalitet
- b) Bekreftelse som viser at tjenesteyter er lovlig etablert i et EØS-land med det formål å utøve det aktuelle yrket, og at det på tidspunktet for utstedelsen ikke er forbudt for tjenesteyteren å praktisere yrket, hverken permanent eller midlertidig, og at retten til å utøve yrket ikke er bortfalt eller innskrenket
- c) Bevis for yrkeskvalifikasjoner
- d) Bevis for eventuell påkrevd yrkesutøvelse, jf. § 14-1 første ledd annet punktum
- e) Politiattest.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-3. Saksbehandling og kontroll av kvalifikasjoner ved midlertidig tjenesteytelse

DSB kan kontrollere tjenesteyterens yrkeskvalifikasjoner før tjenesten utføres første gang dersom dette anses nødvendig for å hindre at manglende kvalifikasjoner får konsekvenser for sikkerheten ved håndtering av eksplosiv vare. En eventuell kontroll skal ikke gå ut over det som er nødvendig for formålet.

DSB skal informere tjenesteyter innen en måned etter å ha mottatt nødvendig dokumentasjon om det skal foretas kontroll av yrkeskvalifikasjonene, og eventuelt årsaken til en forsinkelse og for så vidt mulig

angi når beslutningen vil foreligge. Avgjørelse om kontroll skal uansett være truffet innen to måneder etter at fullstendig dokumentasjon er mottatt. Tjenesteyter som ikke har mottatt beslutning om kontroll av yrkeskvalifikasjoner innen to måneder etter at DSB har mottatt nødvendig dokumentasjon, har rett til å utøve yrket midlertidig.

Dersom det er vesentlig forskjell mellom tjenesteyterens kvalifikasjoner og den utdanning som kreves, skal tjenesteyteren gis mulighet til å bevise at vedkommende har oppnådd de manglende kunnskaper eller ferdigheter ved hjelp av en egnethetsprøve. Egnethetsprøven må bestås før midlertidig tjeneste kan utøves.

Dersom tjenesteyterens kvalifikasjoner kontrolleres, skal tjenesteyter underrettes om resultatet av kontrollen. Tjenesteyter har rett til å utøve yrket midlertidig innen tre måneder etter at DSB har mottatt nødvendig dokumentasjon og senest en måned etter at det er truffet avgjørelse om kontroll av yrkeskvalifikasjoner og egnethetsprøve.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-4. Sertifikat som bergsprenger, bergsprengningsleder, teknisk sprengningskyndig, profesjonell pyrotekniker eller scenepyrotekniker på grunnlag av kvalifikasjonsbevis

Søker fra annen EØS-stat som kan fremlegge kvalifikasjonsbevis som kreves i den andre EØS-staten for der å kunne utøve yrket, har rett til å utøve yrket i Norge på samme vilkår som etter denne forskrift. Yrkeskvalifikasjonene skal minst tilsvare kvalifikasjonsnivået umiddelbart under nivået som følger av denne forskrift i samsvar med direktiv 2005/36/EF artikkel 13 nr. 1 og artikkel 11.

Dersom yrket ikke er lovregulert i den andre EØS-staten, må vedkommende dokumentere faktisk utøvelse av yrket på heltid i minst to år i løpet av de siste ti år, fremlegge ett eller flere bevis på yrkeskvalifikasjoner, og bekreftelse på at vedkommende er forberedt på å utøve yrket, jf. direktiv 2005/36/EF artikkel 13 nr. 2.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-5. Prøveperiode eller egnethetstest ved søknad om sertifikat

DSB kan kreve at søkeren gjennomgår en prøveperiode på inntil tre år eller fremstiller seg for en egnethetstest i samsvar med direktiv 2005/36/EF artikkel 14 nr. 1 dersom:

- a) vedkommendes utdanning er mer enn ett år kortere enn det som kreves etter denne forskrift, eller
- b) søkers utdanning avviker vesentlig i varighet eller innhold fra kravene fastsatt i eller i medhold av denne forskrift, eller
- c) yrket omfatter aktiviteter eller virksomhet som ikke inngår i tilsvarende yrke i den andre EØS-staten, og denne forskjellen tilsvarer en særskilt utdanning som avviker vesentlig i varighet eller innhold fra kravene fastsatt i eller i medhold av denne forskrift.

Søker kan velge mellom egnethetstest og prøveperiode. Egnethetstest avlegges ved eksamensadministrator utpekt av DSB.

Prøveperioden skal utføres under tilsyn av en kvalifisert utøver og underlegges en avsluttende vurdering. Egnethetsprøven skal kontrollere søkerens faglige kunnskaper for å kunne bedømme om vedkommende er egnet til å utøve det aktuelle yrket. Det kan stilles krav om videreutdanning eller kurs.

Før avgjørelse om prøveperiode eller egnethetstest tas, kan DSB kreve at søkeren fremlegger dokumentasjon på yrkeserfaring for å undersøke om denne erfaringen helt eller delvis kan oppveie den vesentlige forskjellen i utdanning.

DSB kan gi utfyllende regler om innhold, organisering og gjennomføring av prøveperiode og

egnethetstest i samsvar med direktiv 2005/36/EF.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-6. *Språkkrav for innehaver av sertifikat*

Person som får sertifikat etter denne forskrift skal inneha de språkkunnskaper som er nødvendige for en forsvarlig yrkesutøvelse og for å kommunisere med tilsynspersonell. Oppdragsgiver og arbeidsgiver skal påse at språkkunnskapene er tilstrekkelige.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-7. *Dokumentasjon ved søknad om sertifikat*

DSB fatter vedtak om sertifikat etter denne forskrift, og kan kreve at søker fremlegger følgende dokumentasjon:

- a) bevis for søkerens identitet og nasjonalitet
- b) kopi av bekreftelse på kompetanse eller formelle kvalifikasjoner som gir adgang til yrket
- c) attest for yrkeserfaring når dette følger av forskriften
- d) politiattest, eller tilsvarende attest dersom den andre EØS-staten ikke krever politiattest for å utøve yrket. I tillegg kan det kreves at vedkommende fremlegger dokumentasjon som bekrefter at retten til å utøve yrket ikke er tilbakekalt eller begrenset. Attesten/dokumentasjon skal ikke være eldre enn 3 måneder.

Ved begrunnet tvil kan det kreves bekreftelse på gyldigheten av kvalifikasjonsbevis fra kompetent myndighet i den andre EØS-staten.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-8. *Saksbehandling ved søknad om sertifikat*

DSB skal innen en måned bekrefte at søknad er mottatt og opplyse om eventuelle manglende dokumenter. Søknad skal behandles og avgjøres så snart som mulig, og senest innen fire måneder etter at alle nødvendige dokumenter er fremlagt.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-9. *Utstedelse av bekreftelse til bruk i annen EØS-stat*

DSB skal etter forespørsel fra person som vil søke om godkjenning av kvalifikasjonsbevis eller gi melding om midlertidig tjenesteytelse i annen EØS-stat, utferdige bekreftelse på at yrkesutøveren har rett til å utøve yrket. Bekreftelsen kalles tilbake dersom retten til å utøve yrket senere tilbakekalles eller begrenses.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 14-10. *Administrativt samarbeid med andre EØS-stater*

DSB skal så vidt mulig underrette kompetent myndighet i annen EØS-stat hvor søker utøver virksomhet som omhandlet i forskriften, dersom yrkesutøveren gis administrative reaksjoner, ilegges strafferettslige sanksjoner eller det oppstår andre alvorlige omstendigheter som kan få konsekvenser for utøvelse av yrket.

Har kompetent myndighet i en annen EØS-stat bedt om opplysninger som nevnt i første ledd, skal

opplysningene gis så snart som mulig og senest innen to måneder etter at forespørselen ble mottatt.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

Kapittel 15. Id-merking og sporing av eksplosiv vare

Bestemmelsene i dette kapitlet gjennomfører direktiv 2008/43/EF av 4. april 2008 om opprettelse av et system for id-merking og sporing av eksplosiv vare til sivil bruk, og omfatter eksplosiv vare som faller inn under direktiv 93/15/EØF av 5. april 1992 om markedsføring og kontroll med eksplosiv vare til sivil bruk.

0 Kapittel 15 tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-1. Virkeområdet for dette kapitlet

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for eksplosiv vare unntatt:

- a) eksplosiv vare som transporteres og leveres uemballert eller i pumpevogn i den hensikt å skulle losses direkte i borehullet
- b) eksplosiv vare som tilvirkes på sprengningsstedet, og som lades umiddelbart etter at det er tilvirket
- c) ammunisjon, med unntak av ammunisjon som omfattes av kapittel 4
- d) pyroteknisk vare listet opp i vedlegg V eller som faller inn under vedlegg V.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-2. Unik id-merking

Den som produserer eller importerer eksplosiv vare eller monterer tennere skal merke eksplosivene og alle forpakkingsenheter uansett størrelse, med et unikt identifikasjonsmerke (id-merke).

I de tilfeller hvor eksplosiv vare er gjenstand for ytterligere bearbeiding behøver produsenten ikke å merke varen med et nytt unikt id-merke dersom det opprinnelige merket fortsatt tilfredsstiller kravene i § 15-3.

Første ledd gjelder ikke i de tilfeller hvor eksplosiv vare tilvirkes for eksport og varen er merket med et id-merke som gjør det mulig å spore varen i henhold til kravene i importlandet.

Hvert produksjonssted tildeles en tresifret kode av DSB. Produsent som har produksjonssted utenfor EØS-området skal kontakte DSB for å få tildelt en kode til dette produksjonsstedet. Dersom både produksjonsstedet og produsenten er etablert utenfor EØS-området skal importøren av varen kontakte DSB for å få tildelt kode.

Distributør som pakker om eksplosiv vare skal påse at varen og alle forpakkingsenheter uansett størrelse, er merket med det unike id-merket.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-3. Id-merket

Den eksplosive varen skal påføres et permanent og fullt leselig id-merke, enten ved direkte trykk eller ved en selvklebende etikett.

Id-merket skal inneholde en lesbar del som inneholder:

- a) navn på produsent,

- b) en alfanummerisk kode bestående av to bokstaver som identifiserer EØS-staten hvor varen er produsert eller importert til, samt den tresifrede koden utstedt av DSB som identifiserer produksjonssted, og
- c) en unik produktkode og logistikkinformasjon utviklet av produsenten.

I tillegg skal id-merket inneholde en elektronisk lesbar strekkode eller matrisekode motsvarende den alfanummeriske koden, for eksempel slik som figuren under viser.

For artikler som er for små til å få plass til hele produktkoden og logistikkinformasjonen er det tilstrekkelig at id-merket inneholder alfanummerisk kode bestående av to bokstaver som identifiserer EØS-staten hvor varen er produsert eller importert til, og den tresifrede koden utstedt av DSB som identifiserer produksjonssted, samt en elektronisk lesbar strekkode eller matrisekode motsvarende den alfanummeriske koden, for eksempel slik som figuren under viser.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-4. *Eksplosiver i patroner og sekker*

For eksplosiver i patroner og sekker skal merkingen bestå av direkte trykk eller selvklebende etikett på hver patron eller sekk. Hver kasse med patroner skal merkes på tilsvarende måte.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver patron eller sekk, og tilsvarende en tilhørende elektronisk brikke for hver kasse med patroner.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-5. *Tokomponent eksplosiver*

For ferdigpakket tokomponent eksplosiver, skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett eller ved direkte trykk på hver enkelt av alle forpakninger uansett størrelse, som inneholder de to komponentene.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-6. *Fenghetter og tennrør*

For enkle fenghetter eller tennrør skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett, eller av direkte trykk eller stempel på hver fenghettehylse. Tilhørende kasse med fenghetter eller tennrør påføres tilsvarende merking.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver fenghette eller tennrør, og tilsvarende en tilhørende brikke for hver kasse med fenghetter eller tennrør.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-7. *Elektriske, ikke-elektriske og elektroniske tennere*

For elektriske, ikke-elektriske og elektroniske tennere skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett, eller av direkte trykk eller stempel på hver tennerhylse. Tilhørende kasse med tennere påføres tilsvarende merking.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver tenner, og tilsvarende en tilhørende elektronisk brikke for hver kasse med tennere.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-8. Primere og boosterladninger

For primere og boosterladninger skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett, eller ved direkte trykk eller stempel på hver primer og booster. Tilhørende etikett skal påføres hver kasse med primere og boosterladninger.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver primer og booster, og tilsvarende en tilhørende elektronisk brikke for hver kasse med primere og boosterladninger.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-9. Detonerende lunter og sikkerhetslunter

For detonerende lunter og sikkerhetslunter skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett eller av direkte trykk på plasthylsen. Id-merket påføres for hver femte meter med lunte, enten på den ytre korden eller luntet, eller på det indre ekstruderte plastlaget under den ytre fiberkorden eller luntet. En tilhørende etikett skal påføres hver kasse med lunter.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke innført i hver lunte, og tilsvarende en tilhørende elektronisk brikke for hver kasse med lunter.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-10. Kanner og tønner med eksplosiver

For kanner og tønner som inneholder eksplosiv vare skal det unike id-merket bestå av en selvklebende etikett eller av direkte trykk på kannene og tønnene.

I tillegg kan virksomheten benytte en passiv elektronisk brikke festet til hver kanne eller tønne.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-11. Kopier av original etikett

Virksomheten kan feste avtakbare selvklebende etiketter på eksplosivene til bruk for deres kunder. Etikettene skal merkes som kopier for å hindre misbruk.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 15-12. Datainnsamling og oversikt

Virksomhet som produserer, håndterer eller importerer eksplosiv vare skal etablere et system for innsamling av data relatert til eksplosiv vare i hele logistikkjeden fra produksjon og inntil varen er forbrukt. Datainnsamlingssystemet skal inneholde oversikt over hvem som til enhver tid innehar eksplosiv vare.

De innsamlede data, inkludert det unike id-merket, skal oppbevares og vedlikeholdes i en periode på ti år fra leveringsdato, eller hvis kjent, fra når varen er forbrukt, selv om virksomheten er avsluttet eller

slått konkurs. Ved konkurs skal bobestyrer sørge for at disse opplysningene tilfaller DSB.

Virksomheten skal:

- a) føre oversikt over all eksplosiv vare, inkludert id-merking, relevante opplysninger om eksplosivtype og hvilken virksomhet eller privatperson eksplosivene er levert til,
- b) føre oversikt over hvor eksplosivene befinner seg og hvem som innehar eksplosivene inntil eksplosivene er overført til annen virksomhet eller forbrukt,
- c) regelmessig kontrollere og teste datainnsamlingssystemet for å forsikre seg om at systemet er effektivt og at kvaliteten på informasjonen er tilfredsstillende,
- d) beskytte innsamlet data mot skade, ødeleggelse eller misbruk,
- e) på anmodning gi DSB informasjon om opprinnelse og lokalisering av enhver eksplosiv vare gjennom hele logistikkjeden fra opprinnelse og inntil varen er forbrukt,
- f) gi DSB opplysninger om navn og kontaktopplysninger på person som kan fremskaffe slike opplysninger utenom normal arbeidstid.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

Kapittel 16. Innsamling, mottak og tilintetgjøring

0 Kapittel 16 endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere kapittel 11).

§ 16-1. Skadede eksplosiver

Eksplosiver som er skadet pga. fuktighet, forurensning, alder e.l. skal ikke brukes, men tilintetgjøres.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 11-1).

§ 16-2. Produsent, importør og forhandlers plikter

Den som produserer, importerer eller forhandler eksplosiv vare eller produkter som inneholder eksplosiv vare, plikter å ta tilsvarende varer i retur når de skal tas ut av bruk og kasseres. De eksplosive varene og produktene skal leveres godkjent mottak eller virksomhet med tillatelse til tilintetgjøring, dersom virksomheten ikke selv har tillatelse til tilintetgjøring.

Virksomheter som omtalt i første ledd kan kreve betaling for omkostningene forbundet med denne plikten.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 11-2).

§ 16-3. Privates plikter

Den som er eller kommer i besittelse av eksplosiv vare som skal kasseres, og som ikke omfattes av § 5-5 første ledd, plikter snarest mulig å varsle nærmeste politimyndighet om dette. Dette gjelder ikke den som i ervervsøyemed innehar slik vare og som produsent, importør eller forhandler er pliktig å ta i retur i henhold til § 11-2 første ledd.

Alle omkostningene forbundet med tilintetgjøring av eksplosiv vare som faller inn under første ledd bæres av det offentlige. Dette gjelder likevel ikke for ammunisjon regulert av forskrift av 25. januar 1963 nr. 9722 om skytevåpen, våpendeler og ammunisjon.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 11-3).

§ 16-4. Ikke godkjente og klassifiserte eksplosive varer

Den som har tillatelse til å motta eller tilintetgjøre eksplosiv vare som skal kasseres, kan motta og tilintetgjøre også eksplosiv vare som ikke er godkjent, dersom mottak og tilintetgjøring skjer uten unødig opphold.

All slik eksplosiv vare som skal kasseres må klassifiseres for transport før transporten påbegynnes. Dersom opprinnelig klassifisering er kjent, og varen fortsatt befinner seg i originalemballasjen, kan varen transporteres i henhold til denne klassifiseringen. Dersom klassifiseringen ikke er kjent, eller varen er tatt ut av sin originale emballasje, eller at emballasjen er skadet, må varene gis ny klassifisering i henhold til den til enhver tid gjeldende forskrift om transport av farlig gods på veg og jernbane.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 11-4).

§ 16-5. Krav til person som samler inn/mottar eksplosive varer for tilintetgjøring og til oppbevaringssted

Den som vil samle inn og/eller motta eksplosive varer for tilintetgjøring, skal ha tillatelse fra sentral tilsynsmyndighet.

For å få tillatelse til innsamling og/eller mottak av eksplosive varer, må søkeren dokumentere nødvendig kunnskap om de aktuelle eksplosive varene.

Eksplosive varer skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i kapittel 7 om oppbevaring, så langt de passer.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 11-5).

§ 16-6. Krav til person, sted, lokaler og utstyr for tilintetgjøring

Den som vil tilintetgjøre eksplosive varer skal ha tillatelse fra sentral tilsynsmyndighet.

For å få tillatelse til tilintetgjøring av eksplosive varer, må søkeren dokumentere nødvendig kunnskap om de eksplosive varene som skal tilintetgjøres.

Sted, lokaler og utstyr for tilintetgjøring av eksplosive varer skal være slik at det ikke oppstår fare for liv, helse, miljø og materielle verdier.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 11-6).

§ 16-7. Føring av oversikt over beholdning

Den som har tillatelse etter dette kapittel plikter å føre oversikt over de eksplosive varer som virksomheten håndterer.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 11-7).

§ 16-8. Forholdet til eksisterende tillatelser

Den som ved forskriftens ikrafttredelse har tillatelse til tilintetgjøring av eksplosive varer, kan pålegges å tilintetgjøre alle typer slike varer.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 11-7).

Kapittel 17. Avsluttende bestemmelser

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § kapittel 12).

§ 17-1. Tilsynsmyndighet

Sentral tilsynsmyndighet, kommunen samt de myndigheter som departementet bestemmer fører tilsyn med at bestemmelsene gitt i forskriften blir overholdt.

Privat sakkyndig som har fått delegert myndighet etter første ledd kan ta betaling til dekning av utgifter forbundet med de delegerte oppgaver.

Ved utøvelsen av tilsynet gjelder bestemmelsene i brann- og eksplosjonsvernlovens § 33 - § 36 på tilsvarende måte.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 23 feb 2004 nr. 454 (i kraft 1 mars 2004), 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 12-1).

§ 17-2. Kursadministrator, kursarrangør og eksamensadministrator

DSB utpeker kursadministrator, kursarrangør og eksamensadministrator for gjennomføring av kurs, eksamen og prøver etter denne forskriften. Kursadministrator, kursarrangør og eksamensadministrator kan ta gebyr til dekning av utgiftene forbundet med gjennomføring av kurs, prøve og eksamener og retting av prøver og utstedelse av kompetansebevis og sertifikat.

Vedtak fattet av kursadministrator, kursarrangør eller eksamensadministrator av betydning for adgangen til deltakelse på kurs, gjennomføring av prøve, eksamen eller utstedelse av kompetansebevis kan påklages til DSB.

0 Tilføyd ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5.

§ 17-3. Fravik

Sentral tilsynsmyndighet kan fravike bestemmelsene i forskriften når særlige grunner foreligger, og det ikke strider mot internasjonale avtaler som Norge har inngått.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 12-2).

§ 17-4. Klage

Vedtak fattet av sentral tilsynsmyndighet eller politiet kan påklages til departementet.

Vedtak fattet av kommunestyret kan påklages til sentral tilsynsmyndighet. For øvrige vedtak fattet av kommunen gjelder forvaltningslovens § 28 annet ledd.

0 Endret ved forskrifter 6 nov 2003 nr. 1317, 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 12-3).

§ 17-5. Reaksjonsmidler

Ved overtredelse av forskriften eller vedtak truffet i medhold av denne, gjelder bestemmelsene i brann- og eksplosjonsvernlovens § 37 - § 40, samt § 42 på tilsvarende måte.

Finner tilsynsmyndigheten at en eksplosiv vare som er utstyrt med CE-merking og som brukes i samsvar med sitt formål kan utgjøre en fare for sikkerheten, kan tilsynsmyndigheten treffe alle midlertidige tiltak som er nødvendige for å trekke den eksplosive vare tilbake fra markedet, forby at den markedsføres eller at den får fri bevegelse.

DSB kan trekke tilbake sertifikat, kompetansebevis og særskilt godkjenning dersom innehaver er uegnet til å håndtere eksplosiver. DSB kan avgjøre når og på hvilke vilkår et eventuelt nytt sertifikat, kompetansebevis eller særskilt godkjenning kan utstedes etter en slik tilbaketrekking, herunder pålegge vedkommende å gjennomføre nytt kurs og avlegge ny prøve.

Politiet og DSB kan ved mistanke om uegnethet midlertidig trekke tilbake sertifikat, kompetansebevis eller særskilt godkjenning inntil endelig avgjørelse om tilbaketrekking er truffet.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 12-4).

§ 17-6. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. juli 2002.

Når forskriften trer i kraft oppheves:

- Forskrift av 22. mars 1977 nr. 1 om eksplosive varer.
- Forskrift av 12. november 1991 nr. 732 om erverv, handel og innførsel av eksplosiv vare.
- Forskrift av 20. desember 1994 nr. 1191 om markedsføring og kontroll av eksplosiv vare til sivil bruk.
- Forskrift av 16. desember 1999 nr. 1471 om oppbevaring av eksplosive varer.

0 Endret ved forskrift 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 12-5).

§ 17-7. *Overgangsbestemmelser*

Tillatelser gitt med hjemmel i forskrift 22. mars 1977 nr. 1 om eksplosive varer, forskrift 12. november 1991 nr. 732 om erverv, handel og innførsel av eksplosiv vare, forskrift 20. desember 1994 nr. 1191 om markedsføring og kontroll av eksplosiv vare til sivil bruk, og forskrift 16. desember 1999 nr. 1471 om oppbevaring av eksplosive varer, er fortsatt gjeldende.

Tillatelse til oppbevaring av pyroteknisk vare gitt av DSB før 1. januar 2010 er gyldig til og med 31. desember 2010. Tillatelse til oppbevaring av annen eksplosiv vare gitt av kommunen før 1. januar 2010 er gyldig til og med 31. desember 2010.

Endring i § 7-4 annet ledd første punktum om krav til alarm for lager med mengder under 250 kg netto eksplosivinnhold gjelder fra 1. januar 2011, uavhengig av når tillatelse til oppbevaring er gitt. Midlertidig fyrverkerilager skal ha installert alarm innen desember 2010, jf. endringen i § 7-4 annet ledd annet punktum.

Tillatelse til erverv av eksplosiv vare gitt av politiet før 1. januar 2010 er gyldig til og med 31. desember 2010.

Tillatelse til handel gitt av politiet før 1. januar 2010 er gyldig til 31. desember 2010.

Frist for førstegangs innsending av melding etter § 12-1 er 31. desember 2012.

Krav om bergsprengningsleder etter § 11-1 første ledd og teknisk sprengningskyndig etter § 12-1 første ledd gjelder fra 31. desember 2012.

Person som innehar sprengningssertifikat klasse A kan innen 31. desember 2012 bytte sertifikatet til et bergsprengersertifikat.

Person som innehar sprengningssertifikat klasse A og kan dokumentere og ha drevet egen virksomhet eller kan dokumentere faktisk ledelse av sprengningsarbeidet i en virksomhet kan innen 31. desember 2012 bytte sertifikatet til et bergsprengningsledersertifikat, forutsatt at vedkommende gjennomfører et overgangskurs i regi av kursadministrator og kursarrangør utpekt av DSB.

Innehaver av sprengningssertifikat klasse B som kan dokumentere og ha utført bergsprengning siste to år kan innen 31. desember 2012 bytte sertifikatet til et bergsprengersertifikat.

Fra 1. januar 2010 skal det ikke lenger utstedes nye sprengningssertifikater klasse C.

Person som innehar sprengningssertifikat klasse C kan til og med 31. desember 2010 utføre små, rutinemessige sprengningsarbeider hvor det anvendes meget begrensede mengder sprengstoff per år på egen eiendom innen jord- og skogbruk, i sikker avstand fra bebyggelse, ferdselsårer og lignende hvor risikoen for at uhell kan inntre er minimal. Innehaver av sprengningssertifikat klasse C vil etter denne datoen ikke lenger ha adgang til å utføre sprengningsarbeid eller håndtere eksplosiv vare.

Kravet til sertifikat som bergsprenger i § 12-4 første ledd trer i kraft 1. januar 2011.

§ 12-4 annet ledd trer i kraft 1. januar 2011.

§ 13-1 trer i kraft 1. januar 2012.

Innehaver av sprengningssertifikat klasse C som eier eller innehar eksplosiv vare skal få varene destruert ved innlevering av sertifikatet eller ved sertifikatets opphør senest 31. desember 2010. Omkostningene forbundet ved slik destruksjon dekkes av det offentlige til og med 31. desember 2010.

Bestemmelsene i kapittel 15 gjelder fra den tid DSB bestemmer, tidligst 5. april 2012.

0 Endret ved forskrifter 15 des 2005 nr. 1488 (i kraft 1 jan 2006), 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006), 15 okt 2008 nr. 1114, 4 jan 2010 nr. 5 (tidligere § 12-6).

Vedlegg I. Grunnleggende sikkerhetskrav

I. Alminnelige krav

1. Hver eksplosiv vare skal utformes, fremstilles og leveres slik at det utgjør en minst mulig fare for menneskers liv og helse, og at skade på eiendom og miljø unngås under vanlige og forventede forhold, særlig med hensyn til sikkerhetsregler og vanlig praksis, også i tidsrommet før det brukes.
2. Hver eksplosiv vare skal ha de ytelseegenskaper produsenten har spesifisert for å sikre størst mulig sikkerhet og pålitelighet.
3. Hver eksplosiv vare skal utformes og fremstilles slik at det ved anvendelse av en hensiktsmessig metode kan tilintetgjøres med minst mulige virkninger på miljøet.

II. Særlige krav

1. Som et minstekrav skal følgende opplysninger og egenskaper tas i betraktning eller kontrolleres, der det er hensiktsmessig. Slik kontroll skal foretas under realistiske forhold. Dersom dette ikke er mulig i et laboratorium, skal prøvene utføres under forhold som tilsvarer den eksplosive vares virkelige bruksforhold.
 - a. Oppbygging og karakteristiske egenskaper, herunder kjemisk sammensetning, blandingsforhold og om nødvendig dimensjoner og kornstørrelsesfordeling.
 - b. Den eksplosive vares fysiske og kjemiske stabilitet under alle de miljøforhold den kan bli utsatt for.
 - c. Følsomhet for støt og friksjon.
 - d. Alle bestanddelenes forenlighet med hensyn til deres fysiske og kjemiske stabilitet.
 - e. Den eksplosive vares kjemiske renhet.
 - f. Den eksplosive vares motstandsdyktighet mot vann, når den er beregnet på å brukes under fuktige eller våte forhold og der vann kan svekke den eksplosive vares sikkerhet og pålitelighet.
 - g. Motstandsdyktighet mot høye og lave temperaturer, når det er fastsatt at den eksplosive varen

skal lagres eller brukes ved slike temperaturer, og dens sikkerhet eller pålitelighet kan svekkes ved avkjøling eller oppvarming av en bestanddel eller av selve den eksplosive varen.

- h. Den eksplosive vares egnethet til bruk i farlige omgivelser (f.eks. omgivelser utsatt for gruvegass, varme masser osv.), dersom det er fastsatt at den skal brukes under slike forhold.
 - i. Sikkerhetsinnretninger beregnet på å forhindre at antenning eller initiering skjer i utide eller ved uaktsomhet.
 - j. Riktig lading av og virkemåte til den eksplosive varen når den brukes i samsvar med sitt formål.
 - k. Passende bruksanvisning og om nødvendig merking på mottakerstatens offisielle språk, med hensyn til sikker håndtering, lagring, bruk og tilintetgjøring.
 - l. Den evne den eksplosive varen, dens innkapsling eller andre bestanddeler har til å motstå forringelse under lagring inntil den holdbarhetsdato produsenten har angitt.
 - m. Spesifisering av alle innretninger og alt tilbehør som er nødvendig for at den eksplosive varen skal fungere pålitelig og sikkert.
2. De forskjellige gruppene av eksplosive varer skal også minst oppfylle følgende krav:
3. A) Sprengstoffer
- a. Den angitte initieringsmåte skal sikre at sprengstoffene henholdsvis deflagrerer, detonerer eller eksploderer sikkert, pålitelig og fullstendig. For svartkrutt skal deflagrasjonsegenskapene undersøkes.
 - b. Sprengstoffer i form av patroner skal overføre detonasjonen sikkert og pålitelig gjennom hele rekken av patroner.
 - c. Gassene som utvikles ved detonasjon av sprengstoffer under jord, skal ikke inneholde karbonmonoksid, nitrøse gasser, andre gasser, damper eller luftbårne restpartikler i mengder som under vanlige driftsvilkår er skadelig for helsen.
4. B) Detonerende lunter, svartkruttlunter, tennlunter og sjokkrør
- a. Innkapslingen til detonerende lunter, sikkerhetslunter og andre lunter skal ha tilstrekkelig mekanisk styrke og skal i tilstrekkelig grad beskytte den eksplosive kjernen når den utsettes for vanlig mekanisk påkjenning.
 - b. Parametrene for sikkerhetslunters brennetid skal angis og overholdes på en pålitelig måte.
 - c. Detonerende lunter skal kunne initieres på en pålitelig måte, ha tilstrekkelig initieringsevne og oppfylle kravene med hensyn til lagring selv under særlige klimatiske forhold.
5. C) Tennere (herunder intervalltennere) og koplings- og forsinkerelementer til detonerende lunter
- a. Tennere skal under alle forventede bruksforhold initiere de sprengstoffer som de skal brukes sammen med, på en pålitelig måte.
 - b. Koplings- og forsinkerelementer til detonerende lunter skal kunne initieres på en pålitelig måte.
 - c. Initieringsevnen skal ikke kunne svekkes av fuktighet.
 - d. Intervalltennernes forsinkelsestider skal være tilstrekkelig ensartede til å sikre at faren for overlapping med etterfølgende tidtrinnsforsinkelsestid er ubetydelig.
 - e. De elektriske egenskapene til elektriske tennere skal angis på emballasjen (minste tennenergi, resistans osv.).
 - f. Ledningene til elektriske tennere skal ha tilstrekkelig isolasjon og mekanisk styrke, herunder soliditet i forbindelsen til tenneren, i forhold til deres påtenkte bruk.
6. D) Drivladningskrutt og rakettkrutt
- a. Disse materialene skal ikke detonere når de brukes i samsvar med sitt formål.
 - b. Drivladningskrutt skal om nødvendig (f.eks. dersom de er basert på nitrocellulose) stabiliseres for å unngå nedbryting.
 - c. Rakettkrutt skal ikke inneholde utilsiktede sprekker eller gassbobler som kan utgjøre en fare for

rakettkruttets virkemåte, når det forekommer i komprimert eller støpt form.

Vedlegg II.

1) Modul B: EF-typeprøving

1. Denne modulen beskriver den del av fremgangsmåten som angår hvordan et teknisk kontrollorgan skal vurdere om en eksplosiv vare, som er representativ for den påtenkte produksjon, samsvarer med de bestemmelser i denne forskrift som kommer til anvendelse på den.
2. Søknad om EF-typeprøving skal være fremsatt av produsenten eller dennes representant etablert innenfor EØS-området til et teknisk kontrollorgan etter eget valg. Søknaden skal omfatte:
 - produsentens navn og adresse og, dersom søknaden er fremsatt ved en representant, representantens navn og adresse,
 - en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er fremsatt for et annet teknisk kontrollorgan,
 - den tekniske dokumentasjon, som beskrevet i nr. 3.

Søkeren skal stille til det tekniske kontrollorgans rådighet en representativ prøve på den planlagte produksjon, heretter kalt « type ». Det tekniske kontrollorgan kan be om flere prøveeksemplarer dersom dette er nødvendig for å utføre prøvingsprogrammet.

3. Den tekniske dokumentasjonen må gjøre det mulig å vurdere om produktet er i samsvar med forskriftens krav. Så langt det er nødvendig for vurderingen, skal den omfatte produktets utforming, produksjon og funksjon samt, i den grad det er nødvendig for vurderingen, inneholde:
 - en alminnelig beskrivelse av « typen »,
 - konstruksjons- og produksjonstegninger samt diagrammer som viser komponenter, delsammenstillinger, kretser osv.,
 - de nødvendige beskrivelser og forklaringer for å kunne forstå nevnte tegninger og diagrammer samt produktets funksjon,
 - en oversikt over de standarder nevnt i § 3-2 som helt eller delvis får anvendelse, og en beskrivelse av de løsninger som er valgt for å oppfylle forskriftens grunnleggende krav når standardene i nevnte paragraf ikke er blitt anvendt,
 - resultatene av de foretatte konstruksjonsberegninger og undersøkelser,
 - prøverapportene.
4. Det tekniske kontrollorgan skal:
 - 4.1 undersøke den tekniske dokumentasjonen, vurdere om «typen» er fremstilt i samsvar med denne, og fastslå hvilke deler som er utformet i samsvar med de relevante bestemmelser i standardene nevnt i § 3-2, samt hvilke komponenter som er utformet uten at de relevante bestemmelser i nevnte standarder er blitt anvendt,
 - 4.2 utføre eller få utført egnede undersøkelser og de nødvendige prøver for å vurdere om løsningene som produsenten har valgt, oppfyller de grunnleggende krav dersom standardene nevnt i forskriftens § 3-2 ikke er anvendt,
 - 4.3 utføre eller få utført egnede undersøkelser og de nødvendige prøver for å vurdere, dersom produsenten har valgt å anvende de relevante standarder, at disse faktisk er anvendt,
 - 4.4 avtale med søkeren hvor undersøkelsene og de nødvendige prøvene skal utføres.
5. Såfremt «typen» tilfredsstillende de relevante bestemmelser i denne forskrift, skal det tekniske kontrollorgan utstede et EF-typeprøvingssertifikat til søkeren. Sertifikatet skal inneholde produsentens navn og adresse, konklusjonene av undersøkelsene og de nødvendige data for identifikasjon av den godkjente «typen».

En liste over de relevante delene av den tekniske dokumentasjonen skal være vedlagt sertifikatet, og en kopi skal beholdes av det tekniske kontrollorgan.

Dersom det tekniske kontrollorgan nekter å utstede et typesertifikat til produsenten eller hans representant etablert innenfor EØS-området, skal det gis en detaljert begrunnelse for avslaget.

Det skal fastsettes bestemmelser om klageadgang.

6. Søkeren skal underrette det tekniske kontrollorgan som har den tekniske dokumentasjon om EF-typeprøvingssertifikatet, om alle endringer i den godkjente «typen» som må godkjennes på nytt dersom slike endringer kan få innvirkning på samsvaret med de vesentlige kravene eller de fastsatte vilkår for bruk av produktet. Den nye godkjennelsen skal gis som et tillegg til det opprinnelige EF-typeprøvingssertifikatet.
7. Alle tekniske kontrollorganer skal sende de øvrige tekniske kontrollorganer alle nødvendige opplysninger om EF-typeprøvingssertifikatene samt om tillegg som er utstedt eller trukket tilbake.
8. De øvrige tekniske kontrollorganer kan få kopi av EF-typeprøvingssertifikatene og/eller tilleggene til dem. Vedleggene til sertifikatene skal stilles til rådighet for de øvrige tekniske kontrollorganer.
9. Produsenten eller hans representant etablert innenfor EØS-området skal sammen med den tekniske dokumentasjonen oppbevare en kopi av EF-typeprøvingssertifikatene og tilleggene til dem i et tidsrom på minst ti år regnet fra siste produksjonsdato for produktet.

Dersom verken produsenten eller hans representant er etablert innenfor EØS-området, påhviler plikten til å kunne fremlegge den tekniske dokumentasjon den person som markedsfører produktet i Fellesskapet.

2) Modul C: typesamsvar

1. Denne modulen beskriver den del av fremgangsmåten som angår hvordan produsenten eller hans representant etablert innenfor EØS-området skal erklære at de aktuelle eksplosive varer er i samsvar med «typen» beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og oppfyller de relevante krav i denne forskrift. Produsenten skal sette CE-merket på hver eksplosiv vare og utstede en skriftlig samsvarserklæring.
2. Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak for å påse at produksjonsprosessen ivaretar det produserte produkts samsvar med « typen » beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og med forskriftens krav.
3. Produsenten eller hans representant skal beholde en kopi av samsvarserklæringen i et tidsrom på minst ti år regnet fra siste produksjonsdato for produktet.

Dersom verken produsenten eller hans representant er etablert innenfor EØS-området, påhviler plikten til å kunne fremlegge den tekniske dokumentasjon den person som markedsfører produktet i EØS-området.

4. Et teknisk kontrollorgan som er valgt av produsenten, skal med vilkårlige mellomrom utføre eller få utført kontroller av produktet. En egnet prøve av de ferdige produktene, som skal tas på stedet av det tekniske kontrollorgan, skal kontrolleres, og hensiktsmessige prøver som angitt i den eller de relevante standarder nevnt i forskriftens § 3-2 eller tilsvarende prøver, skal utføres for å kontrollere produktets samsvar med kravene i denne forskrift. I tilfelle en eller flere av produktprøvene som kontrolleres ikke er i samsvar, skal det tekniske kontrollorgan treffe de nødvendige tiltak.

Produsenten skal på det tekniske kontrollorgans ansvar påføre organets identifikasjonssymbol i løpet av produksjonsprosessen.

3) Modul D: kvalitetssikring av produksjonen

1. Denne modulen beskriver den fremgangsmåten en produsent som oppfyller forpliktelsene i nr. 2, skal følge for å påse og erklære at de aktuelle eksplosive varer er i samsvar med « typen » beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og oppfyller de grunnleggende krav i denne forskrift. Produsenten skal påføre hver eksplosiv vare CE-merket og utstede en skriftlig samsvarserklæring. Sammen med CE-merket skal påføres identifikasjonssymbolet til det tekniske kontrollorgan som har ansvaret for

kontrollen omtalt i nr. 4.

2. Produsenten skal anvende et akseptert kvalitetssikringssystem for produksjon, sluttinspeksjon og prøving som beskrevet i nr. 3. Han er underlagt kontrollen omtalt i nr. 4.

3. Kvalitetssikringssystem

3.1 Produsenten skal sende søknad om å få vurdert sitt kvalitetssikringssystem for de aktuelle eksplosive varer til et teknisk kontrollorgan etter eget valg. Søknaden skal inneholde:

- alle relevante opplysninger om den planlagte kategori eksplosive varer,
- dokumentasjon om kvalitetssikringssystemet,
- teknisk dokumentasjon for den vurderte « typen » samt kopi av EF-typeprøvingssertifikatet.

3.2 Kvalitetssikringssystemet skal garantere at de eksplosive varene er i samsvar med « typen » beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og oppfyller de grunnleggende krav i denne forskrift.

Alle forhold, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, må dokumenteres på en systematisk og ordentlig måte i form av skriftlige forholdsregler, fremgangsmåter og instruksjoner. Denne dokumentasjonen om kvalitetssikringssystemet skal muliggjøre en ensartet tolkning av programmer, planer, håndbøker og kvalitetsregistre.

Den skal bl.a. inneholde en hensiktsmessig beskrivelse av:

- kvalitetsmål, organisasjonsstruktur, samt ledelsens plikter og myndighet med hensyn til de eksplosive varers kvalitet,
- de fremstillingsprosesser, metoder for kvalitetskontroll og kvalitetssikring, samt de systematiske fremgangsmåter som vil bli brukt,
- de undersøkelser og prøver som vil bli foretatt før, under og etter produksjonen, samt en angivelse av hvor ofte disse vil finne sted,
- kvalitetsregistre, som f.eks. inspeksjonsrapporter og prøvingsdata, kalibreringsdata, rapporter om personalets kvalifikasjoner,
- hvordan det kontrolleres at de eksplosive varene oppfyller de nødvendige kvalitetskrav, og at kvalitetssikringssystemet virker på en effektiv måte.

3.3 Det tekniske kontrollorgan skal vurdere kvalitetssikringssystemet for å avgjøre om det oppfyller kravene i nr. 3.2. Det skal anse kravene som oppfylt dersom kvalitetssikringssystemet etterkommer den harmoniserte standard på området. Revisjonsgruppen må ha minst ett medlem med erfaring i å vurdere vedkommende produktteknologi. Vurderingen skal innbefatte et inspeksjonsbesøk til produsentens anlegg.

Produsenten skal underrettes om avgjørelsen. Underretningen skal inneholde konklusjonene fra undersøkelsen samt den grunngitte avgjørelsen med hensyn til vurderingen.

3.4 Produsenten skal påta seg å oppfylle sine forpliktelser i henhold til kvalitetssikringssystemet slik det er godkjent, og opprettholde det på et forsvarlig og effektivt nivå.

Produsenten eller hans representant skal holde det tekniske kontrollorgan som har godkjent kvalitetssikringssystemet, løpende underrettet om alle endringsforslag til dette.

Det tekniske kontrollorgan skal vurdere endringsforslagene og bestemme om det endrede kvalitetssikringssystem fremdeles oppfyller kravene i nr. 3.2 eller om det må foretas ny vurdering.

Det skal underrette produsenten om sin beslutning. Meddelelsen skal inneholde konklusjonene fra undersøkelsen samt den grunngitte avgjørelsen med hensyn til vurderingen.

4. Kontroll som er det tekniske kontrollorgans ansvar

4.1 Formålet med kontrollen er å påse at produsenten oppfyller sine forpliktelser i henhold til det aksepterte kvalitetssikringssystemet.

4.2 Produsenten skal gi det tekniske kontrollorgan adgang til å inspisere sine produksjons-, inspeksjons-, prøvings- og lagerlokaler og gi det alle nødvendige opplysninger, herunder:

- dokumentasjon om kvalitetssikringssystemet,
 - kvalitetsregistre, som f.eks. inspeksjonsrapporter og prøvingsdata, kalibreringsdata, rapporter om personalets kvalifikasjoner osv.
- 4.3 Det tekniske kontrollorgan skal foreta periodisk revisjon for å forsikre seg om at produsenten opprettholder og anvender kvalitetssikringssystemet, og fremlegge en revisjonsrapport for produsenten.
- 4.4 I tillegg kan det tekniske kontrollorgan avlegge uanmeldte besøk hos produsenten. Ved slike besøk kan det tekniske kontrollorgan foreta eller få utført prøver for om nødvendig å kontrollere at kvalitetssikringssystemet fungerer korrekt. Det tekniske kontrollorgan skal avlegge for produsenten en rapport om besøket og, dersom det er foretatt en prøve, en prøverapport.
5. Produsenten skal stille følgende til rådighet for de nasjonale myndigheter i minst ti år regnet fra siste produksjonsdato:
- dokumentasjonen nevnt i nr. 3.1 annet strekpunkt,
 - eventuelle endringsforslag som nevnt i nr. 3.4 annet ledd og
 - det tekniske kontrollorgans beslutninger og rapporter nevnt i nr. 3.4 siste ledd samt i nr. 4.3 og 4.4.
6. Hver av de tekniske kontrollorganer skal gi de øvrige tekniske kontrollorganer alle nødvendige opplysninger om utstedte og tilbakekalte godkjenninger av kvalitetssikringssystemer.

4) Modul E: kvalitetssikring av produktet

1. Denne modulen beskriver den fremgangsmåten en produsent som oppfyller forpliktelsene i nr. 2, skal følge for å påse og erklære at de eksplosive varene er i samsvar med «typen» beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet. Produsenten skal sette CE-merket på hver eksplosiv vare og utstede en skriftlig samsvarserklæring. Sammen med CE-merket skal påføres identifikasjonssymbolet til det tekniske kontrollorgan som har ansvaret for kontrollen omtalt i nr. 4.
2. Produsenten skal anvende et godkjent kvalitetssikringssystem for sluttinspeksjon og prøving av eksplosive varer som beskrevet i nr. 3. Vedkommende er underlagt kontrollen omtalt i nr. 4.
3. *Kvalitetssikringssystem*
- 3.1 Produsenten skal sende en søknad om å få vurdert sitt kvalitetssikringssystem for eksplosive varer til et teknisk kontrollorgan etter eget valg.
- Søknaden skal inneholde:
- alle relevante opplysninger om den planlagte kategori eksplosive varer,
 - dokumentasjon om kvalitetssikringssystemet,
 - teknisk dokumentasjon om den vurderte « typen » samt kopi av EF-typeprøvingssertifikatet.
- 3.2 I henhold til kvalitetssikringssystemet skal hver eksplosiv vare undersøkes, og egnede prøver som angitt i standarden(e), jf. forskriftens § 3-2 eller tilsvarende prøver skal utføres for å kontrollere at den eksplosive varen er i samsvar med de gjeldende krav i denne forskrift. Alle forhold, krav og bestemmelser som produsenten har tatt hensyn til, må dokumenteres på en systematisk og ordentlig måte i form av skriftlige forholdsregler, fremgangsmåter og instruksjoner. Denne dokumentasjonen om kvalitetssikringssystemet skal muliggjøre en ensartet tolkning av programmer, planer, håndbøker og kvalitetsregistre.
- Den skal bl.a. inneholde en hensiktsmessig beskrivelse av:
- kvalitetsmål, organisasjonsstruktur, samt ledelsens plikter og myndighet med hensyn til produktenes kvalitet,
 - de undersøkelser og prøver som vil bli foretatt etter produksjonen,
 - hvordan det kontrolleres at kvalitetssikringssystemet virker på en effektiv måte,

- kvalitetsregistre, som f.eks. inspeksjonsrapporter og prøvingsdata, kalibreringsdata, rapporter om personalets kvalifikasjoner.

3.3 Det tekniske kontrollorgan skal vurdere kvalitetssikringssystemet for å avgjøre om det oppfyller kravene i nr. 3.2. Det skal anse kravene som oppfylt dersom kvalitetssikringssystemet etterkommer den harmoniserte standard på området.

Revisjonsgruppen må ha minst ett medlem med erfaring i å vurdere vedkommende produktteknologi. Vurderingen skal innbefatte et inspeksjonsbesøk til produsentens anlegg.

Produsenten skal underrettes om avgjørelsen. Meddelelsen skal inneholde konklusjonene fra undersøkelsen samt den grunngitte avgjørelsen med hensyn til vurderingen.

3.4 Produsenten skal påta seg å oppfylle sine forpliktelser i henhold til kvalitetssikringssystemet slik det er vurdert, og opprettholde det på et forsvarlig og effektivt nivå.

Produsenten eller hans representant skal holde det tekniske kontrollorgan som har vurdert kvalitetssikringssystemet, underrettet om alle endringsforslag til dette.

Det tekniske kontrollorgan skal vurdere endringsforslagene og bestemme om det endrede kvalitetssikringssystem fremdeles oppfyller kravene i nr. 3.2 eller om det må foretas ny vurdering.

Det skal gi produsenten underretning om sin beslutning. Underretningen skal inneholde konklusjonene fra undersøkelsen samt den grunngitte avgjørelsen med hensyn til vurderingen.

4. *Kontroll som er det tekniske kontrollorgans ansvar*

4.1 Formålet med kontrollen er å forsikre seg om at produsenten oppfyller sine forpliktelser i henhold til det vurderte kvalitetssikringssystemet.

4.2 Produsenten skal gi det tekniske kontrollorgan adgang til å inspisere sin inspeksjons-, prøvings- og lagerlokaler og gi alle nødvendige opplysninger, herunder:

- dokumentasjon om kvalitetssikringssystemet,
- teknisk dokumentasjon,
- kvalitetsregistre, som f.eks. inspeksjonsrapporter og prøvingsdata, kalibreringsdata, rapporter om personalets kvalifikasjoner, osv.

4.3 Det tekniske kontrollorgan skal foreta periodisk revisjon for å forsikre seg om at produsenten opprettholder og anvender kvalitetssikringssystemet, samt avlegge en revisjonsrapport for produsenten.

4.4 I tillegg kan det tekniske kontrollorgan avlegge uanmeldte besøk hos produsenten. Ved slike besøk kan det tekniske kontrollorgan foreta eller få utført prøver for om nødvendig å kontrollere at kvalitetssikringssystemet fungerer korrekt. Det tekniske kontrollorgan skal avlegge for produsenten en rapport om besøket og, dersom det er foretatt en prøve, en prøverapport.

5. Produsenten skal stille følgende til rådighet for de nasjonale myndigheter i minst ti år regnet fra siste produksjonsdato for produktet:

- dokumentasjonen nevnt i nr. 3.1 annet strekpunkt,
- eventuelle endringsforslag som nevnt i nr. 3.4 annet ledd, og
- det tekniske kontrollorgans beslutninger og rapporter nevnt i nr. 3.4 siste ledd samt i nr. 4.3 og 4.4.

6. Hvert av de tekniske kontrollorganer skal gi de øvrige tekniske kontrollorganer alle nødvendige opplysninger om utstedte og tilbakekalte vurderinger av kvalitetssikringssystemer.

5) *Modul F: produktverifisering.*

1. Denne modulen beskriver fremgangsmåten som angår hvordan produsenten eller hans representant etablert innenfor EØS-området skal sikre og erklære at de eksplosive varer som er underlagt

bestemmelsene i nr. 3, er i samsvar med « typen » beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og oppfyller de krav i denne forskrift som kommer til anvendelse.

2. Produsenten skal treffe alle de nødvendige tiltak for å påse at produksjonsprosessen ivaretar de eksplosive varenes samsvar med «typen» beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og med forskriftens krav. Vedkommende skal sette CE-merket på hver eksplosiv vare og utstede en samsvarserklæring.
3. Det tekniske kontrollorgan skal utføre de nødvendige undersøkelser og prøver for å verifisere at den eksplosive varen er i samsvar med de relevante krav i forskriften ved å undersøke og prøve hver eksplosiv vare som beskrevet i nr. 4.
4. Produsenten eller hans representant skal beholde en kopi av samsvarserklæringen i et tidsrom på minst ti år regnet fra siste produksjonsdato for den eksplosive varen.
5. *Verifisering ved undersøkelse og prøving av hver eksplosiv vare*
 - 5.1 Alle de eksplosive varene skal undersøkes enkeltvis og egnede prøver som angitt i den eller de relevante standarder nevnt i forskriftens § 3-2, eller tilsvarende prøver skal utføres for å vurdere samsvar med den «type» og de krav som gjelder i henhold til forskriften.
 - 5.2 Produsenten skal sette eller sørge for å få satt sitt identifikasjonssymbol på hver godkjent eksplosiv vare og utstede en skriftlig samsvarsvurdering i forbindelse med de prøvene som er blitt utført.
 - 5.3 Produsenten eller hans representant skal på oppfordring være i stand til å fremlegge det tekniske kontrollorgans samsvarsvurdering.

6) *Modul G: verifisering av enkeltteksemplarer*

1. Denne modulen beskriver den fremgangsmåten som angår hvordan produsenten skal forsikre seg om og erklære at den eksplosive vare sertifikatet nevnt i nr. 2 er utstedt for, samsvarer med de krav i denne forskrift som får anvendelse. Produsenten skal sette CE-merket på den eksplosive varen og utstede en samsvarserklæring.
2. Det tekniske kontrollorgan skal undersøke den eksplosive varen og utføre egnede prøver som angitt i den eller de relevante standarder nevnt i forskriftens § 3-2, eller tilsvarende prøver for å forsikre seg om at de er i samsvar med de grunnleggende krav i forskriften.

Det tekniske kontrollorgan skal sette eller få satt sitt identifikasjonssymbol på den godkjente eksplosive varen og utstede en skriftlig samsvarsvurdering i forbindelse med de prøvene som er blitt utført.

3. Formålet med den tekniske dokumentasjonen er å gjøre det mulig å vurdere samsvar med forskriftens krav og å forstå den eksplosive vares utforming, produksjon og funksjon.

Dokumentene skal, i den grad det er nødvendig for vurderingen, inneholde:

- en alminnelig beskrivelse av « typen »,
- konstruksjons- og produksjonstegninger samt diagrammer som viser komponenter, delsammenstillinger, kretser osv.,
- de nødvendige beskrivelser og forklaringer for å kunne forstå nevnte tegninger og diagrammer samt den eksplosive vares eller sikringssystemets funksjon,
- en oversikt over de standarder nevnt i forskriftens § 3-2 som helt eller delvis får anvendelse, og en beskrivelse av de løsninger som er valgt for å oppfylle forskriftens grunnleggende krav når standardene nevnt i § 3-2 ikke er blitt anvendt,
- resultatene av foretatte konstruksjonsberegninger og undersøkelser,
- prøverapportene.

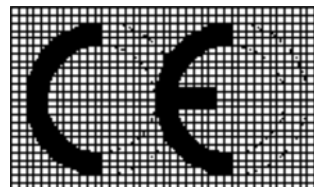
Vedlegg III. Minstekriterier som det skal tas hensyn til ved utpeking av tekniske

kontrollorganer

1. Organet, dets direktør og kontrollpersonale skal være verken konstruktøren, produsenten, leverandøren eller montøren av de eksplosive varene de kontrollerer, og heller ikke representant for noen av disse personene. De skal verken direkte eller som representant medvirke til konstruksjonen, produksjonen, markedsføringen eller vedlikeholdet av disse eksplosive varene. Dette utelukker ikke muligheten for utveksling av tekniske opplysninger mellom produsenten og organet.
2. Organet og dets kontrollpersonale skal utføre kontrollprøvene med den størst mulige faglige integritet og tekniske kompetanse og ikke la sin bedømmelse eller prøveresultatene påvirkes av noen form for press eller oppmuntring, spesielt av økonomisk art, særlig ikke fra personer eller grupper av personer som berøres av prøveresultatene.
3. Organet skal råde over det nødvendige personale og ha det nødvendige utstyr for å kunne utføre de tekniske og administrative oppgaver i forbindelse med kontrollen på en tilfredsstillende måte. Det skal også ha adgang til det nødvendige utstyr for å kunne foreta spesialkontroll.
4. Kontrollpersonalet skal ha:
 - god teknisk og faglig utdanning,
 - tilstrekkelig kjennskap til kravene for den kontroll det foretar, og nødvendig erfaring med slike prøver,
 - nødvendig ferdighet i å utarbeide sertifikater, rapporter og uttalelser som viser resultatene av de utførte prøvene.
5. Kontrollpersonalets uavhengighet skal garanteres. Lønnen til hver enkelt skal ikke være avhengig av antall prøver som utføres, eller av resultatene av prøvene.
6. Organet skal tegne ansvarsforsikring, med mindre erstatningsansvaret dekkes av staten i samsvar med nasjonal lovgivning eller medlemsstaten selv er direkte ansvarlig for prøvene.
7. Organets personale skal være underlagt taushetsplikt med hensyn til alle opplysninger organet mottar i forbindelse med oppgavene det utfører (unntatt overfor vedkommende forvaltningsmyndigheter i staten der det utfører sin virksomhet) som en følge av dette direktiv eller enhver internrettslig bestemmelse som gir det virkning.

Vedlegg IV. Merking om samsvar

CE-merkingen om samsvar skal bestå av bokstavene « CE » med følgende skriftform:

Dersom merkingen forminskes eller forstørres, skal størrelsesforholdet slik det fremgår av modellen overholdes.

Vedlegg V. Artikler, som i henhold til FNs rekommandasjoner for transport av farlig gods betraktes som pyrotekniske artikler eller ammunisjon

<i>FN-nummer</i>	<i>Navn og beskrivelse</i>	<i>Klassifiseringskoder</i>	<i>Ordliste (kun brukes som informasjon)</i>
<i>Gruppe G</i>			

0009	Ammunisjon, brann, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.2 G	<p><i>Ammunisjon</i> Generell betegnelse, som hovedsaklig vedrører gjenstander til militær bruk og omfatter alle slags bomber, granater, raketter, miner, prosjektiler og andre lignende anordninger. <i>Ammunisjon, brannstiftende</i></p> <p>Ammunisjon, som inneholder et brennbart stoff. Med unntak av tilfelle hvor det brennbare stoffet er et sprengstoff i seg selv, inneholder det også en eller flere av følgende bestanddeler: drivladning med tennsats og tenner, brannrør med sprengladning eller utkasterladning.</p>
0010	Ammunisjon, brannstiftende, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.3 G	Se under FN-nr. 0009
0015	Ammunisjon, røyk, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.2 G	<p><i>Ammunisjon, røyk-</i> Ammunisjon, som inneholder et tåreframkallende stoff. Med unntak av tilfeller, hvor stoffet er et sprengstoff i seg selv, inneholder ammunisjonen også en eller flere av følgende bestanddeler: En drivladning med tennladning og tennsats, et brannrør med sprengladning eller utstøterladning.</p>
0016	Ammunisjon, røyk, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.3 G	Se under FN-nr. 0015
0018	Ammunisjon, tåregass, med sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.2 G	<p><i>Ammunisjon, tåregass, med sprengladning, utstøterladning eller drivladning</i> Ammunisjon, som inneholder et tåreframkallende stoff. Det inneholder dessuten en eller flere av følgende bestanddeler: pyroteknisk stoff, en drivladning med tennladning og tennsats, et brannrør med sprengladning eller utstøterladning.</p>
0019	Ammunisjon, tåregass, med sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.3 G	Se under FN-nr. 0018

0039	Bomber, fotoflash	1.2 G	<i>Bomber</i> Eksplosivgjenstand som droppes fra fly. Kan inneholde en brennbar væske med sprengladning, en fotoflashedsats eller en sprengladning. Betegnelsen omfatter: fotobomber.
0049	Patroner, lys-	1.1 G	<i>Patroner, lys-</i> Gjenstand, som består av en hylse, en tennladning og blitzlyspulver samlet i ett og klar til avfiring.
0050	Patroner, lys-	1.3 G	Se under FN-nr. 0049
0054	Patroner, signal-	1.3 G	<i>Patroner, signal-</i> Gjenstand beregnet til å avfyre fargede signalbluss eller andre signaler fra signalpistoler og lignende.
0066	Lunte, tenn	1.4 G	<i>Lunte, tenn</i> Gjenstand bestående av tekstilgarn dekket med svartkrutt eller en annen hurtigbrennende pyroteknisk blanding og med en bøyelig beskyttelsesomspinning. Den kan også bestå av en kjerne av svartkrutt omhyllt av bøyelig vevet stoff. Den brenner i lengderetning med en ytre flamme og anvendes til å overføre tenning fra en anordning til en ladning.
0092	Bluss, bakke	1.3 G	<i>Signalbluss</i> Gjenstand som inneholder pyrotekniske stoffer som er beregnet til anvendelse med henblikk på lyseffekt, identifikasjon, signalering eller advarsel.
0093	Bluss, luft	1.3 G	Se under FN-nr. 0092
0101	Lunte, ikke detonerende	1.3 G	<i>Lunte/brannrør</i> De engelske betegnelse for lunte/brannrør (fuse/fuze) har felles opprinnelse (fransk fusee, fusil) og ansees somme tider for å være forskjellige stavemåter, men det er viktig å fastholde at fuse (lunte) betegner en snorlignende tennanordning, mens fuze (brannrør) betegner en anordning som inneholder

			<p>mekaniske, elektriske, kjemiske eller hydrostatiske komponenter til initiering av serietenning ved deflagrasjon eller detonasjon.</p> <p><i>Lunte, hurtigvirkende, ikke-detonerende (quickmatch)</i></p> <p>Gjenstand bestående av bomullsgarn impregnert med fint svartkrutt (quickmatch). Brenner med en utvendig flamme og anvendes ved serietenning av fyrverkeri m.m.</p>
0103	Lunte, tenn, rørformet, metalldekket	1.4 G	<p><i>Brannrør, metalldekket</i></p> <p>Gjenstand bestående av et metallrør med en kjerne av et deflagrerende sprengstoff.</p>
0171	Ammunisjon, lys, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.2 G	<p><i>Ammunisjon, lys, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning</i></p> <p>Ammunisjon beregnet på å frambringe en enkel sterk lyskilde til opplysning av et område. Betegnelsen omfatter lyspatroner, lysgranater og lysprosjektiler samt målidentifikasjonsbomber.</p>
0191	Signalmidler, hånd	1.4 G	<i>Gjenstand beregnet på å frambringe signaler</i>
0192	Signaler, jernbanespor, eksplosive	1.1 G	Se under FN-nr. 0191
0194	Signaler, nød, skip	1.1 G	Se under FN-nr. 0191
0195	Signaler, nød, skip	1.3 G	Se under FN-nr. 0191
0196	Signaler, røyk	1.1 G	Se under FN-nr. 0191
0197	Signaler, røyk	1.4 G	Se under FN-nr. 0191
0212	Sporlys for ammunisjon	1.3 G	<p><i>Sporlys for ammunisjon</i></p> <p>Hermetisk lukket gjenstand, som inneholder pyrotekniske stoffer beregnet på å vise et prosjektils bane.</p>
0254	Ammunisjon, lys, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.3 G	Se under FN-nr. 0171
0297	Ammunisjon, lys, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.4 G	Se under FN-nr. 0254
0299	Bomber, fotoflash	1.3 G	Se under FN-nr. 0039
0300	Ammunisjon, brann, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.4 G	Se under FN-nr. 0009

0301	Ammunisjon, tåregass, med sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.4 G	Se under FN-nr. 0018
0303	Ammunisjon, røyk, med eller uten sprengladning, utstøterladning eller drivladning	1.4 G	Se under FN-nr. 0015
0306	Sporlys for ammunisjon	1.4 G	Se under FN-nr. 0015
0312	Patroner, signal	1.4 G	<i>Patroner, signal-</i> Gjenstand beregnet til å avfyre fargede signalbluss eller andre signaler fra signalpistol
0313	Signaler, røyk	1.2 G	Se under FN-nr. 0195
0318	Granater, øvelse, hånd eller gevær	1.3 G	<i>Granater, øvelse, hånd eller gevær</i> Gjenstand som er beregnet til å bli kastet med hånden eller skutt ut med gevær. Betegnelsen omfatter granater, øvelses-, hånd- eller gevær-
0319	Tennpatroner	1.3 G	<i>Tennpatroner</i> Gjenstand som består av en tennladning til tenning og en hjelpeladning bestående av et deflagrerende sprengstoff som f.eks. svartkrutt, som anvendes til å antenne drivladningen i hylstre til f.eks. kanoner.
0320	Tennpatroner	1.4 G	Se under FN-nr. 0319
0333	Fyrverkeri	1.1 G	<i>Fyrverkeri</i> Pyrotekniske gjenstander beregnet til underholdning.
0334	Fyrverkeri	1.2 G	Se under FN-nr. 0333
0335	Fyrverkeri	1.3 G	Se under FN-nr. 0333
0336	Fyrverkeri	1.4 G	Se under FN-nr. 0333
0362	Ammunisjon, øvelses	1.4 G	<i>Ammunisjon, øvelses</i> Ammunisjon uten hovedladning, som inneholder en sprengladning eller utstøterladning. Normalt inneholder den også et brannrør og en drivladning
0363	Ammunisjon, kalibrerings	1.4 G	<i>Ammunisjon, kalibrerings</i> Ammunisjon som inneholder pyrotekniske stoffer. Anvendes til prøving av ytelse eller kraft av ny ammunisjon, våpenkomponenter eller -kombinasjoner.
0372	Granater, øvelses, hånd eller gevær	1.2 G	Se under FN-nr. 0318
0373	Signalmidler, hånd	1.4 S	Se under FN-nr. 0191

0403	Bluss, luft	1.4 G	Se under FN-nr. 0092
0418	Bluss, bakke	1.2 G	Se under FN-nr. 0092
0419	Bluss, bakke	1.1 G	Se under FN-nr. 0092
0420	Bluss, luft	1.1 G	Se under FN-nr. 0092
0421	Bluss, luft	1.2 G	Se under FN-nr. 0092
0424	Prosjektiler, kalde med sporlys	1.3 G	<i>Prosjektiler</i> Gjenstand som f.eks. granater eller kuler, som utskyttes fra en kanon eller lignende, et gevær eller et annet håndskyttevåpen. Kan være inerte med eller uten lysspor eller kan inneholde en spreng- eller utstøterladning eller sprengladning. Betegnelsen omfatter: Prosjektiler, inerte med lysspor, prosjektiler med sprengladning eller utstøterladning, prosjektiler med sprengladning
0425	Prosjektiler, kalde med sporlys	1.4 G	Se under FN-nr. 0424
0428	Pyrotekniske gjenstander for teknisk bruk	1.1 G	<i>Pyrotekniske gjenstander for teknisk bruk</i> Gjenstand som inneholder pyrotekniske stoffer og anvendes til tekniske formål som f.eks. frambringning av varme, gass, teatereffekter osv. Betegnelsen omfatter ikke følgende gjenstander som er oppført separat: all ammunisjon, patroner, signal, kabelkuttere, eksplosiver, fyrverkeri, lysbomber, signalbluss, utløseranordninger, sprengnagler, signalbluss, nødsignaler, jernbaneknallkapsler, røyksignaler
0429	Pyrotekniske gjenstander for teknisk bruk	1.2 G	Se under FN-nr. 0428
0430	Pyrotekniske gjenstander for teknisk bruk	1.3 G	Se under FN-nr. 0428
0431	Pyrotekniske gjenstander for teknisk bruk	1.4 G	Se under FN-nr. 0428
0434	Prosjektiler med spreng- eller utstøterladning	1.2 G	<i>Prosjektiler</i> Gjenstand som f.eks. granater eller kuler som utskyttes fra en kanon eller lignende, et gevær eller annet håndskyttevåpen. Kan være inerte, med eller

			uten lysspor eller kan inneholde spreng- eller utstøterladning eller en sprengladning. Betegnelsen omfatter prosjektiler, inerte, med lysspor, prosjektiler med sprengladning eller utstøterladning, prosjektiler med sprengladning.
0435	Prosjektiler med spreng- eller utstøterladning	1.4 G	Se under FN-nr. 0434
0452	Granater, øvelses, hånd eller gevær	1.4 G	Se under FN-nr. 0372
0487	Signaler, røyk	1.3 G	Se under FN-nr. 0194
0488	Ammunisjon, øvelses	1.3 G	<i>Ammunisjon, øvelses</i> Ammunisjon uten hovedladning, som inneholder en sprengladning eller en utstøterladning. Normalt inneholder den også et brannrør og en drivladning. Betegnelsen utelukker følgende artikler: granater, øvelses
0492	Signaler, jernbanespor, eksplosive	1.3 G	Se under FN-nr. 0194
0493	Signaler, jernbanespor, eksplosive	1.4 G	Se under FN-nr. 0194
0503	Kollisjonsputeladninger eller kollisjonsputeenheter eller beltestrammere	1.4 G	
<i>Gruppe S</i>			
0110	Granater, øvelses, hånd eller gevær	1.4 S	Se under FN-nr. 0318
0193	Signaler, jernbanespor, eksplosive	1.4 S	Se under FN-nr. 0194
0337	Fyrverkeri	1.4 S	Se under FN-nr. 0334
0345	Prosjektiler, kalde med sporlys	1.4 S	<i>Prosjektiler</i> Gjenstand som f.eks. granater eller kuler som utskyttes fra en kanon eller lignende, et gevær eller et annet håndskyttevåpen. Kan være inerte, med eller uten lysspor eller kan inneholde en spreng- eller utstøterladning eller en sprengladning.
0376	Tennpatroner	1.4 S	Se under FN-nr. 0319
0404	Bluss, luft	1.4 S	Se under FN-nr. 0092
0405	Patroner, signal	1.4 S	<i>Patroner, signal</i> Gjenstand beregnet til å avfyre fargede signalbluss eller andre signaler fra signalpistol og lignende.

0432	Pyrotekniske gjenstander for teknisk bruk.	1.4 S	
------	--	-------	--

0 Tilføyd ved forskrift 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006), endret ved forskrift 15 okt 2008 nr. 1114.

Vedlegg VI. Artikler hvor det må nærmere fastsettes om de er pyrotekniske artikler eller eksplosiver

<i>FN-nr.</i>	<i>Navn og beskrivelse</i>	<i>Klassifiseringskoder</i>	<i>Ordliste (kun brukes som informasjon)</i>
<i>Gruppe G</i>			
0121	Tennere	1.1 G	<i>Tennere</i> Gjenstand inneholdende et eller flere eksplosiver beregnet til å utløse en deflagrasjon i en tennkjede. Gjenstandene kan utløses kjemisk, elektrisk eller mekanisk
0314	Tennere	1.2 G	Se under FN-nr. 0121
0315	Tennere	1.3 G	Se under FN-nr. 0121
0316	Tennmekanismer	1.3 G	
0317	Tennmekanismer	1.4 G	
0325	Tennere	1.4 G	Se under FN-nr. 0121
0353	Gjenstander, eksplosive N.O.S.	1.4 G	
0454	Tennere	1.4 S	Se under FN-nr. 0121
<i>Gruppe S</i>			
0131	Luntetennere	1.4 S	<i>Luntetennere</i> Gjenstand som kan være konstruert på forskjellige måter og som tjener til antenning av sikkerhetslunte. De utløses ved riving eller slag eller elektrisk
0349	Gjenstander, eksplosive N.O.S.	1.4 S	
0368	Tennmekanismer	1.4 S	

0 Tilføyd ved forskrift 23 juni 2006 nr. 699 (i kraft 1 juli 2006).